

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPH-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Brassóban egy hóra 70 lej
negyedévre 180, félre 360, egy évre 690 és 10 lej kézbesítési
díj. - Videkre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HÍRDETESEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITERADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APROHÍRDETESEK közvetlenül a kiadókba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

Bünt követ el

önmaga, családja, faja, szülőföldje ellen, aki ma kivándorol az országból, hogy távol világreszekben keressen magának kedvezőbb sorsot.

Nincs nap, amikor egy-egy borzasztó kálváriának a híre ne jutna hozzánk Romániából halgán kivándorolt magyar véreink amerikai útjáról. Miután itthon eladták a kis földjüket és elköttyavetyélték butoralkat és ingóságait, s busásan megfizették a lelketlen kivándorlási ágenseket és a rabszolgákat szállító nagy gőzösöket egy olyan világba érkeznek, ahol borzasztó családok, rettenetes nyomor és szenvedés várja őket. Az álmodott Eldorádó, amelynek szépségéről, gazdagságáról és gazdagító erőforrásairól a kizsákmányoló banda olyan gyönyörű meséket sugott a fülükbe, még a pokolnál is szörnyűbb kínokat tartogat a számukra.

Miután nagy áldozattal és nagy küzdelemmel, testben megtörve és az elhagyott honi föld, szerető rokonok és barátok képét mind jobban feledve végre megérkeznek az ígért földjére, gyilkos városág gyanánt mered eléjük az északamerikai sorompó, melyen nem szabad átmenniök. Ha nem hamisított az utlevél, a miért sok ezer lejt fizettek már idehaza, s ami miatt azonnal börtönbe kerülnek akkor csak ott tudják meg, a drága és küzdelmes ut végső állomásán, hogy nem szabad partra lépniök a nagy köztársaság földjén. És ha itt a már kezdettől összejátszó bünszövetkezet embereinek biztatására kerülő uton, titokban, talán vesztegető kísérlet útján, aminek szellemét hazulról vitték magukkal, próbálnak eljutni Északamerikába, a hatóság emberei lefoglalják őket, a bíróságok börtönbe juttatják és kifosztottan, lerongyoltan, csaldottan, kétségbeesetten várhatják szabadulásukat, ami ismét csak nyomort, kétségbeesést, pusztulást jelent.

Es hát nincs-e elég döbbenetes adat azokról az állapotokról, melyek Délamerikában, főképp Braziliában várják a vakon nekiindult magyar kivándorlókat? Nem halljuk-e, nem olvassuk-e a legmegbízhatóbb és a legavatottabb ajkáról és tollakból, micsoda zsarolás és kizsákmányolás szerencsétlen áldozatai lesznek ezek, micsoda véres és sötét rabszolgasorsot kell elviselniök, csak hogy éppen éhen ne haljanak, talán feleségükkel és gyermekeikkel együtt?

Bünt követ el önmaga, családja, faja és szülőföldje ellen, aki ma kivándorol az országból, hogy távol világreszekben keressen magának kedvezőbb sorsot.

Hallja és értse meg mindenki, hogy nincs kedvezőbb sors. Még annak sem, aki váhagya eljuthat az Unio földjére, mert ma ott is munkanélküliség dúhög, s a nagyobb dollárszerzés lehetősége csak olyan mint az osztálysorsjáték nye része: minden második nyer, de az sohasem te vagy, s ha véletlen kihúzzák a számodat, még annyit sem nyeriél, mint amennyibe a sorsjegyed került.

Bár nehéz sorsa van ma a romániai magyar földmivelőnek, s csendő, adó, nyelvkényszer, közmunka, rékvirálás, s ezernyi más gond és gyötrellem nyomor-gatja, mégis csak meg lehet élni és munkával, tisztességgel, kitartással le lehet küzdeni a mának és holnapnak bajait. De még küzdelmek és szenvedések közt is inkább itthon, az évszázados ősi

rögön, a kedves és szerető arcon, a magyar testvérek és egyházabeli polgárok körében, közel szeretettünk sírjához, sem mint messze idegenben, túl a nagy lengereken, nyomorult vergődésben, lelketlen rabszolgatartók kihasználta és üldözött áldozata gyanánt.

Papok, tanítók, orvosok, gyógyszereszek, földbirtokosok, jegyzők, szolgabírák, akik a magyar néppel, közvetlenül

érintkeztek, világosítsátok fel a szegény rövidlátó és elvakított kivándorlót, hogy ne hallgasson a csábítókra, akik romlásba csalják, hanem maradjon itthon, hol biztosabb a lét, s ahol vihartól csapkodott fájának javára, erősségére szolgál, s ahol számára is még szebb napok virradnak. Soha szebb, méltóbb, becsesebb magyar munkát ennél nem végeztetek.

Autonómia helyett katonai diktatura Ruszinszkóban

Ruszinszko egységesen foglal állást a kormány törekvései ellen

MUNKACS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ruszinszko közvéleményében hatalmas vihart támasztott Kaminszky. Józsefnek egy legutóbbi nyilatkozata, amely szerint a kormány el van arra tökével, hogy

Ruszinszko politikai kilengését katonai diktatúrával fogja letörni, amelynek életbeléptetése minden nap várható.

Kaminszky, szerint az autonómia megadása lehetetlen, mert a szojm kommunista többséget kapna.

A nyilatkozatból világos, hogy a kormány tüzzel-vassal le akarja törni az autonómista mozgalmat azon ürügy alatt, hogy a kommunistákkal csinálnak rendet. Elképzelhető, hogy

milyen felháborodást keltett Ruszinszkóban a katonai diktatura kilátásba helyezése.

Nagyon valószínű, hogy a Kaminszky által beharangozott diktatura csak jámbor öhaj marad. Az összes politikai pártok egységes ellenállásán ugyanis megfog hiúsulni ez a »jó szándék«, amely valóban igazi képében mutatná meg a cseh-szlovák demokráciát az egész világ színe előtt.

Csak természetes, hogy a kormány erőszakos törekvései erősítik az ellenzéki frontot. A Kurtyák-párt segítséget kap a Volosin-párttól, amely szintén a legélesebben foglal állást az elnyomó törekvések ellen. Sőt maga a ruszinszko cseh agrárpárt is könnyen felbomolhatik a dolgok ilyen való kifejlődésén, mivel a párt többsége szintén elutasítja az erőszak ilyen kíméletlen alkalmazását. Hatalmas ellenzéki blokk van most Ruszinszkóban kialakulófélben, ami egy cseppet sem lesz inyére a prágai kormánynak.

Oszttrák anarchisták tervezték a magyar kormányzó elleni merényletet

Nyilvános gyónáson vallotta be az összeesküvést a merénylő

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Ma reggel megjelent számában jelentette már a Brassói Lapok, hogy Budapesten újból kommunista összeesküvést fedeztek fel, amelynek egyik célja

Horthy Miklós magyar kormányzó elleni merénylet volt.

A merénylet terve valószággal frapánsan érdekes körülmények között tudódott ki. A merényletre felbőrelt Kertész István lakatossegéd ugyanis a napokban elment a Budapesten nemrégén alakult Udv hadserege nevű szervezet gyűlésére. Kertész István itt egy pillanatra urrá lett a vallási hév, s ennek hatása alatt Kertész István

a nyilvános gyónáson kijelentette, hogy őt a külföldről anarchisták küldték Budapestre pénzzel és robbantószerekkel, hogy itt merényletet kövessen el Horthy kormányzó ellen.

Kertész István így a rendőrségre került. Kiderült, hogy már a kommün idejében exponált ember volt és viselkedése miatt később Zalaegerszegen internáltak. Az internálótáborból megszökött és Ausztriába menekült. Leobenbe került, ahol csak hamar összeköttetésbe lépett az oszttrák anarchistákkal, mint Sztaron is, aki néhány hónappal ezelőtt akarta agyonlőni a kormányzót. Leobenben három ezer

svájci frankot, forgópisztolyt és öt tojás gránátot kapott az anarchistáktól, akik két utitársat is adtak mellé Kovács István lakatossegéd és egy Weisz nevű hentes személyében.

Mindhárman folytonosan Budapesten leskelődtek, hogy adandó alkalommal végrehajtsák a gyilkos merényletet. Első ízben a nyíregyházi centenáriumon akarták keresztülvinni a szándékukat, de későn érkeztek az ünnepségre. Másodszor a bikaviadalon akarták meggyilkolni Horthy Miklóst, de a kormányzó oda nem ment el. Az összeesküvőknek nem volt bejelentett lakása, a periferiákon, a ligetben és országutak mentén, bokrokban töltötték az éjszakákat s ilyen helyeken találkoztak egymással. A főkapitányság Kovács István és Weisz ellen elfogató parancsot adott ki. Együttal tizenhét detektív kiutazott Leobenbe, az ausztriai anarchisták főszékhébe, ahol az oszttrák rendőrhatalóságok engedélyével megkezdtek a nyomozást a veszedelmes anarchista-társaság kézrekerítésére.

A Deutsche Bank londoni fiókja

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától) A Deutsche Bank fiókot nyit Londonban.

A lej Zürichben
zárlatkor 2.85

Megszűnt az osztrák vasutas-sztrájk

Seipel újalakítja kormányát

BECS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az osztrák vasutassztrájk ma véget ért, még pedig a vasutagazgatóság teljes erkölcsi sikerével. A vasutasszervezetek megbízottjai tegnap hosszas tanácskozás után elfogadják az igazgató ág javaslatait. A szakszervezetek vezetői Nmindenhez hozzájárultak s

így a sztrájk éjjélkor megszűnt, a vonatok újból megindultak,

A sztrájkkal együtt az osztrák kormány válsága is véget ért. Seipel alkalmasnak találta az időt most arra, hogy feltételeit előterjessze, s azokat a nemzeti

tanács el is fogadta. Seipel garanciát kért a pártoktól arra nézve, hogy a sztrájkossal kapcsolatos törvényjavaslatokat a nemzetgyűlés gyorsan elintézi, s ezzel lehetővé teszi, hogy a jövőben ilyen sztrájkok törhessenek ki.

Seipel még külön feltételként kötötte ki, hogy a kormány egyes tagjait kicserélhesse, s a nemzeti tanács erre is felhatalmazta. A kormány újjászervezése a legközelebbi napokban megtörténik, s Seipel már beható tárgyalásokat folytat abban az irányban, hogy a megüresedett tisztségeket kikkel töltsék be.

Nem ad pénzsegélyt a vármegyei segélybizottság a zetelakaiaknak

Óriási az elkeseredés a tűzkárosultak között

SZEKELYUDVARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Már negyedik hónapja, hogy a Zetelaka községnek nagyon sok gazdámberre egy óriási szélvihar által szított tűz veszélyt hozott. A lakókat a tűz nemcsak anyagi kárral, hanem a halállal is fenyegette. A vármegyei segélybizottság felállt az ember és állat kárára, megindult egy országosan elszórt segélyezési akció a célzattal, hogy gyorssegély folytán még a tél beállta előtt fedél alá juttassa a károsultakat.

Szomorúan kell azonban megállapítani, hogy a feltételezett cél nem valósult meg. Küszöbön a tél, de pénzhány miatt eddig még egy hajlék sem épült fel, pedig lépten nyomon halja és olvassa az ember, hogy ennyi megannyi az összegyűjtött kársegély.

Hall és olvas az ember az összegyűjtött pénzügyi összegekről, de látni belőlük egy tűzkárosult se lát, se látott egy fityinget sem, ellenben lát és hall olyan dolgokat, melyek a segélyezés kimondott módja és célzatával homlokegyenest ellenkeznek. Vagyis büzlük valami valahol.

Nehéz kérdés s még nehezebb a felelet, hiszen a jótékony rendezők fedő alatt tartják az üstöt, melyben az egész segélyezési akciót főzik. Nyíltan folyik ez s mégis suba alatt, amennyiben mindjárt a tűzvész után megalakult vármegyei segélybizottság egy legújabb határozatával úgy intézkedett, hogy

az eddig befolyt és ehhez a bizottsághoz még befolyandó pénzügyi összegekből nem ad pénzsegélyt, hanem anyagot vásárol s ezt osztja szét a tűzkárosultak között,

Ezt a határozatát azzal hirdette ki a községyi jegyző útján a károsultak előtt, hogy a család — fejenként előirányzott négy-négy ezer lej fejében két-két ezer tetőfedőcseréptéglát oszt ki olyformán, hogy minden leégett gazda minden cserép után a sajátjából még egy-egy lejt fizessen.

A határozat ebben a formájában és felületes olvasással külsőleg meg nem indokolt okosságát rejteget, de ha tovább megyünk, illetve, ha tekintetbe vesszük, a kihirdetéshez függesztett kijelentést, mindjárt észrevehető a kutya, ami benne el van temetve.

A határozat ellen ugyanis a tűzkárosultak mind egytől-egyig tiltakoztak, mondván, hogy a segélyezők pénzt adtak számukra s így ők a pénzsegélyhez tartanak igényt. Némelyik, számszerűen harmincan, kijelentették, hogy a határozat megszületése előtt cseréptéglát rendelték Dicsőszentmártonból s így a határozatilag kimondott pénzsegély helyett cseréptéglára nem tartanak igényt. Erre a segélybizottság határozatát subprefektileg kihirdetni rendelt jegyző a határozat értelmében azt közölte a tűzkárosultakkal hogy

a pénzsegély csak anyagokban oszlik szét s csak az égett kap tetőcserépet, aki a bizottság által megjelölt helyről eszközli a rendelést, továbbá, hogy a más-honnan történt megrendelés semmis.

Tehát ki van mondva a felebbeszethetetlen szentencia. Így már most az a helyzet, hogy akinek van cserepe, illetőleg volna, az az ő pénzét bánja, mert nem a segélybizottság cserepét rendelte meg. Akinek pedig pénzre volna szüksége, az cserepet kap, akinek meg pl.

takarmányra az állatai számára, az, mondjuk, fazakat s így tovább. Szóval pénz nem lesz, hanem a kársegélyből vásárolandó öltet szerinti anyagkiosztás annál bővebben. Mert egyéb anyagot is a vármegyei segélybizottság ad abból a pénzből, amit az adakozók pénzbeli segély kiosztásaképpen szolgáltatnak be a bizottságnak. Már pedig az égették a pénz segélyt pénzben kívánják, mert ők tudják egyedül, hogy mire van szükségük s ők akarják megvenni a szükségeseket a nyerendő pénzsegélyekből.

Az is felülről jelent, hogy a hatósági közegek, a magánosok, egyesületek és testületek segélygyűjtését s általuk eszközözendő kiosztását ellenzik. Azt akarják, hogy a mindenről zöl összegyűjtött pénzsegély a vármegyei segélybizottság kasszájának rendelkezése alá bocsáttassék, hogy ez aztán anyagot (mindig csak anyagot) vásárolva ossza az anyagszegényeknek. Ezt akarják a marosvásárhelyi ünnepek jövedelmével, a befolyt 60 ezer lejtel s egyik hivatalos közeg tiltakozott amiatt, hogy a kat. népszövetség udvarhelyi kerületi titkára négy leégett zetelakai iparos között, a népszövetség intenciója szerint kiosztott 16 ezer lejt. Mert hát az a határozat, hogy a hatóság tudta és beleegyezése nélkül magánosok nem oszthatnak segélyt Zetelakán a tűzkárosultaknak.

Különös és jellemző mentalitás. Persze hatalmi túltengés az indító oka és jogtalan beavatkozás az egyéni cselekvésbe, amit talán mégis csak respektálni kellene valamennyire. Hát respektálják is Zetelakán, de nem Székelyudvarhelyen. S hogy ez így van, bizonyítják a tűzkárosultak, akik azt mondják: »Nálunk hiba nincs, csak odabenn«. Ez alatt azt értik, hogy a zetelakai községyi hatóság »a károsultak pártján van«, nézeteikkel s kívánságaikkal egyetért. Osszák ki tehát segélyképpen az ezen cél szerint adományozott pénzügyi összegeket.

Az olasz kormány megtette köteleseégét

Mussolini szerint enyhült a fasizmus módszere

RÓMA. (A Brassói Lapok munkatársától.) Mussolini miniszterelnök a többségi pártok háromszáznál több képviselője jelenlétében tegnap érdeklődés re számottartó kormányzati nyilatkozatot tett. Mindenekelőtt megállapítja, hogy a kamarában távollétükkel tünető ellenzéki képviselők eljárása jogtalan és alkotmányellenes.

A fasizmus módszere enyhült,

a párt összetétele megváltozott s a pártból eltávolították a felelőtlen elemeket. A külpolitika tekintetében a kormány békepolitikát követ. Rámutatott számos külügyi egyezmény és szerződés megkötésére, melyek mind javították az ország helyzetét. Beszédét azzal végezte be, hogy

Olaszország fasiszta kormánya mindenben megtette köteleseégét,

hogy hűen szolgálja a nemzetét. Mussolini beszédének tárgyilagos és békülékeny hangja politikai körökben megnyugtató hatást tett.

Puliti sebesülésével végződött a nagykanizsai párviadal

Közel egy óráig tartott a mérkőzés Párbaj után Puliti bocsánatot kért Kovácstól

NAGYKANIZSA. (A Brassói Lapok munkatársától.) Kevés lovagias affér iránt nyílt meg még olyan széleskörű és intenzív érdeklődés, mint a nagykanizsai párba-j iránt, amelynek hevében Magyarország és Itália vívóvilágajnoka mérte össze az ügyességét. Az izgasmas párba-j sokkal öröndetesebb lefolyású volt, mint azt megelőzőleg gondoltuk, egyik fél sem sebesült meg súlyosabban és a győztes tusa elvégzésével a két világhírű vívó szépen kezét fogott egymással és az olasz-magyar barátság jegyében kibékültek.

A párba-j az eredeti programmtól eltérően ma délelőtti negyedtizenegy órakor kezdődött meg.

A felek igen hevesen csaptak össze s a párviadal mégis aránylag nagyon sokaig, ötvennégy percig tartott.

Ez alatt mindössze két ízben tartottak három-három percnyi szünetet. A mérkőzésnek összesen nem kevesebb, mint huszonhárom menete volt. A második és negyedik menetben Kovács György dr. ugynevezett lapos vágásokat kapott. A tizenhatodik menetben

Kovács átvágta az olasz bajnok balfűlét, akit az orvosok bekötözték,

azonban a harcképtelenségét nem mondták ki. A huszadik menetben újból megsérült Oreste Puliti. Ez alkalommal

az olasz matador két éles vágást kapott, még pedig egyet az ajkára, egyet a balarcára

s azonkívül mintegy tizenegy lapos vágást Kovács pedig mindössze három lapos vágást szenvedett.

Érdekes, hogy a két világbajnok közül az olasz matador volt az izgatottabb a párviadalban, amennyiben a Puliti pulzusa az orvosok első megállapítása szerint percenként százhatvannyolcat, másodszor százhatvenkettőt vert, míg Kovács dr. ütőere százötvennyolcat, majd százhatvanhatot vert egy perc alatt. Erre az orvosok a párba-j befejezését ajánlották.

Megmutattuk, hogy bátrak vagyunk

Ekkor a mérkőzést vezető Herschmann Ottó osztrák vívó az ellenfelek közé állt és franciául ezt mondotta:

— Uraim! Én, aki pártatlanul vezettem a küzdelmüket, megállapítom, hogy

mindketten eleget tettek a becsület követelményeinek

s ezzel a párba-jt befejezettnek nyilvánítom. Az olasz segédek erre meghajoltak Kovács felé és ajánlották Pulitának, hogy nyujtsa bekezebbet ellenfelének. Puliti erre Kovács elé lépett, meghajolt előtte, majd erősen a szemébe nézve, ezt mondotta:

— Végtelenül sajnálom a történetet. Kérem bocsásson meg nekem! Megmutattuk mindketten, hogy bátrak vagyunk.

Erre a magyar ügyvéd és a magyar ékszerkereskedő általános éljenzés közepette kezét fogott egymással, s a világraszóló párba-j tizenegy óra harmincöt perckor a magyar-olasz barátság lelkes hangzatosával véget ért. Midőn eltávozott a társaság a lak-tanyából,

a kijövőket nagy tömeg várta, amely melegen ünnepelte Kovács doktort,

akinek a nagykanizsai Torda Egyetem virágcsokrokat nyujtott. A magyar közönség egyébként Pulitival szemben is rendkívül rokonszenvesen viselkedett.

Az olaszok a szarvas mellet

A Brassói Lapoknak utólag módjában van a Puliti-Kovács affér hivatalos jegyzőkönyvének érdekességét is közölni. A jegyzőkönyvet Nagykanizsán, november 11-én vették fel, s azt Kovács dr. részéről vette Oszkár dr. és Rady József, Oreste Puliti részéről Renzo Campagna báró és Lufly Cadova irták alá. Kovács megbízottai olasz elégtételt kérnek ezért a sértésért, melyet Puliti felülkel szemben Páriban követ-

tett el. Puliti megbízottai lovagias elégtérletet ajánlottak fel, mire mindkét fél megbízottai egyhangúlag megállapították, hogy csak fegyveres elintézésről lehet szó. Puliti azért késett el, mert a határon a jugoszlávok fel tartóztatták. Megérkezése után a segédek újból tárgyaltak a párbaj feltételeiről, mielőtt a jegyzőkönyv véglegesen elkészült. Az olaszok ragaszkodtak a szurás megengedéséhez, Kovács segédei pedig a kardpárbaj előtt háromszori golyóváltást kívántak, amit Puliti segédei megtagadtak. Kovács megbízottai bejelentették ezután, hogy a felük balkezes.

Nem a magyar nemzetnek szolt a sértés

A párbaj alkalmára Pulitiékkel Nagykanizsára érkezett Renata Cosalbore, a turini Gazetta del Popolo munkatársa, az Olasz Ujságírók Szindikátusának megbízottja, aki arra kérte meg a magyar hírlapírókat, legyenek segítségére abban, hogy Puliti ne adhasson nyilatkozatot a lapokba. Az olasz ujságíró hangsúlyozta, hogy

Puliti Kovács megsértésével korántsem akarta a magyar nemzet becsületét érinteni,

annál is inkább, mert minden olasztól távol áll a magyar nemzet gyűlölete. Az egész ügyet csak két uriembernek egymás között felmerült ellentétéből kifakadó sértésnek kell tekinteni. A magyar ujságírók tudomásul vették a nyilatkozatot és közölték, hogy a magyar hatóságok gondoskodtak arról, hogy elejét vegyék mindenféle inzultusnak s az olaszoknak még csak bántó megjegyzésektől sem kell tartaniuk.

Ma délután a felek autón elutaztak Nagykanizsáról.

Megvédheti-e Károlyi vagyonát a békeszerződés?

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A királyi Kuria ma folytatta Károlyi Mihály nagy port felvert vagyonelkobzási perének harmadfoku tárgyalását. Az előadó ismertetése után Nagy Vince dr. védő megismételte a trianoni békeszerződés hetvenhatodik szakasza alapított pergátló kifogását, amelyet az alsófoku bíróságok elvetettek. Szerinte a nagyhatalmak épen azokat a nagy aranyu politikai üldözéseket kívánták megakadályozni, amelyeket a volt monarchia területén él politikások ellen folytattak. Amikor a törvényszék azt mondta, hogy nem politikai magatartása, de bűncselekményeiért vonja felelősségre Károlyi Mihályt, szerinte tévesen értelmezi a békeszerződés idevonatkozó paragrafusát.

Nagy Vince előterjesztésére nyomban válaszolt a kincstár képviselője. Kijelentette, hogy a békeszerződés pergátlónak felhozott szakasza nem vonatkozhat Károlyi esetre.

A tárgyalást holnap folytatják.

A szociálisták is csatlakoznak az ellenzékhez

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A szociáldemokraták a mai napon csatlakoztak a demokratikus ellenzékhez. A szociáldemokraták előzőleg elfogadták a demokratikus csoport ismeretes pontjait. A demokratikus pártok szövetsége a nemzetgyűlési harcokban taktiliai együttműködést kíván kifejezni.

CSISZOLÓÁRUK,

(korongok, reszelők, kövek, vásznak, porok)
a VEREINIGTE CARBORUNDUM & ELEKTRITWERKE A. G. gyártmányában, kizárólag

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMIȘOARA.

Tíz betegápoló nővért kiutasítottak Romániából

Az irgalmas nővérek „nem kívánatos idegenek”

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi gyermekkorházban megalakulása óta tíz irgalmasrendi apáca végzi az ápolási teendőket. Ezek az ápolónők a nacionalizálás óta nagyon nehéz viszonyok közé kerültek. A fizetésük szegényes kevés volt, az élelmezésük rossz és az a bánásmód, melyet Protopopescu igazgató főorvos tanusított velük szemben, bántó és megalázó is volt egyúttal. Dacára, hogy románul nem tudnak, a főorvos, aki pedig németül is tud, csak románul akart velük beszélni, utasításait románul adta, amit nem érthettek meg, s amiből csak az ügynek volt kára.

Mindezen okokból az irgalmasrendi ápolónők szolidárisan elhatározták, hogy állásukról lemondanak. Bejelentették ezt Cucu városi tiszti főorvosnak azzal, hogy bár november elsején kívánnak kilépni, ha a kórházban mégis szükség lenne rájuk, november közepéig is készek maradni.

E beadvány alapján a városi főorvos vizsgálatot indított és megállapította, hogy

a gyermekkorházban egy gyermek napi élelmezésére csupán 15, illetőleg 19 lej van előirányozva, a kórházba szállított tej kétharmad része víz zselé van vegyítve, aminek következtében több gyermekek beteg lett.

Az ápolónőkre nézve, akiket teljesen alaptalanul azzal is vádoltak, hogy fertőző bacillusokat hurcolnak be a gyermekek közé, kijelentette a főorvos, hogy erőszakkal nem kívánja őket visszatartani, de mindaddig he-

lyükön kell maradniuk, míg a bukaresti ápolónői kurzusról megfelelő pótlás nem érkezik.

A tíz nővér Krisztusnak tett fogadalmukhoz és emberi érzésükhöz híven vállalták, hogy a kijelölt időig a kórház szolgálatában maradnak, jöllehet a temesvári Béga-sanatóriumhoz már meghívást kaptak.

Annál nagyobb volt tehát a megdöbbenésük, mikor november másodikán délelőtt az aradi rendőrség egy tisztje két detektív kíséretében megjelent a kórházban és felszólította az apácákat, hogy minden náluk levő holmit szolgáltatassanak be a kórház igazgatóságának és ruhaneműiket összepakolva jelentkezzenek a sziguranacán. A nővérek ijedten teljesítették a nem nagyon udvarias rendőri közeg felszólítását és elmentek a sziguranácsra, ahol közölték velük a következőket: A nővérek, tekintve, hogy nem optáltak és még ma is a magyarországi irgalmasrend kötelekébe tartoznak, magyar állampolgárok és tekintettel arra, hogy

november elseje óta felmondásban vannak, állásnélküliek, mint ilyenek tehát nem kívánatos idegenek, akik felszólíttatnak, hogy huszonnégy órán belül hagyják el az ország területét.

Az aradi gyermekkorház szombat óta ápolónők nélkül van, mert az apácák csakugyan elhagyták huszonnégy óra alatt Románia területét, ahol az ápolásnál is nem a szakértelem, hanem a nemzetiség a fontos. Az új ápolónők pedig mind a mai napig nem érkeztek meg.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Debrecenben Rácz Kálmán kolozsvári rablógyilkost

A Tábla megváltoztatta a törvényszék halálos ítéletét

DEBRECZEN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szombaton reggel kezdődött Rácz Kálmán érettségizett rablógyilkos bűnpörének táblai tárgyalása. Rácz tudvalóleg két társával kifosztotta gróf Bethlen István villáját Kolozsváron, majd egy Süßmann Salamon nevű kereskedőt rabolt meg, azután Debrecenbe szökött, ahol egy ház padlásán bujt el a nyomozó hatóságok elől s mikor a detektívek rábukkantak, revolverlövésekkel megölte Tóth János és megsebesítette Földi Mihály detektíveket.

A tárgyalás folyamán elsősorban az iratokat ismertették, majd Rácz Kálmán kihallgatása következett. Rácz újra előadta a Tábla előtt a gyilkosság részleteit.

A detektívek, mondotta a gyilkos előbb átkutatták az egész padlást, csak ép rejtékhelyünket hagyták ki. De egyszerre megszólaltak: — Ki van ott? Rácz ekkor elővette revolverét és négyszer egymásután megrántotta a ravaszt.

Ideges, izgatott előadása után a szakértői véleményt hallgatta meg a bíróság.

Majd dr. Aczél Jenő védő azt javasolja, hogy a bíróság a gyilkosság színnyén tartson tárgyalást, mert fontos tudni, hogy Rácz Kálmán és társai rejtékhelye hol volt a padláson. Másik indítványa az ügyvédnek az, hogy vizsgáltsa felül a bíróság az orvosszakértői véleményt Rácz Kálmán elmeállapotára vonatkozóan.

Az ügyész ellenzi az indítványokat. Elnök a következő kérdést intézi a vádlotthoz:

— Mi vitte rá a bűncselekmények elkövetésére?

Rácz Kálmán: 1916-ban a harctéren gránátlovást kaptam. Azóta rendkívül ideges vagyok. Néha magam sem tudom, mit csinállok.

Elnök: Sohasem volt semmiféle álásban? Hiszen érettségizett.

Rácz: 1914-ben bevonultam. Az érettség a háború alatt szereztem és

a háború után valami ösztön tiltott attól, hogy állást vállaljak.

Annyira ideges vagyok, hogy augusztus-

ban a börtönben felakasztottam magamat, de egy Szabó nevű börtönőr levágott a kötélről. Néha napokig tart ez az izgalom, ami öngyilkosságra hajt.

Dr. Aczél Jenő védő beszéde után, amelyben csoportosította az adatokat arra vonatkozólag, hogy Rácz esetében az előre megfontoltság nem forog fenn, az elnök megegyezően megkérdezte a vádlottól, hogy van-e még valami mondandivalója.

— Méltóságos elnök ur — mondotta a vádlott — én nagyon megbántam, amit tettem. Nem akartam meggyilkolni Tóth Jánost. Elszenvedem a büntetést, amit a nagytekintetű ítélőtábla rám szab.

A bíróság határozathozatalra vonult vissza. Hosszu tanácskozás után hirdette ki dr. Oláh Miklós tanácselnök a Tábla ítéletét, amely a törvényszék halálos ítéletét megsemmisíti és Rácz Kálmánt több emberen elkövetett emberölési kísérlet és egy rendbeli szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek és

életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész és az elítélt felbuzgáltak.

Az ítélet kihirdetése után Rácz Kálmán, amikor kezét megbilincseltek, suttogó hangon remegve szólt ügyvédjéhez:

— Jaj, doktor ur, én nagyon félek a Kuriától.

— Ne féljen — felelte az ügyvéd. — Már csak enyhébb lehet az ítélet. Az előre megfontoltságot nem lehet bizonyítani.

Rácz Kálmán, ügyvédje megvigasztalására, megnyugodott.

Rákosi Jenő nyolcvanhárom éves

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Rákosi Jenő, a neves magyar publicista ma ünnepelte meg nyolcvanadik születésnapját. Ebből az alkalomból a Budapesti Hírlap szerkesztősége melegen ünnepelte Rákosi Jenőt.

Allami iskolaigazgató, aki botokkal szegül ellen a miniszteri rendeletnek

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok megemlékezett arról annak idején, hogy a szatmári tanfelügyelő Dario Pop néhány héttel ezelőtt bezárta a szatmármegyei Érendred községi református iskoláját. Az iskola bezárásánál figyelmen kívül hagyta a tanfelügyelő a közoktatásügyi miniszternek október hetedikén kiadott és a Monitorul Oficialban is közölt 22674 számú rendeletét, amely szerint az állandó bizottság meghallgatása nélkül iskolát bezárni nem szabad.

Az érendrediek küldöttséget menesztettek október végén az iskolabetiltás ügyében a közoktatásügyi miniszterhez s arra kérték, hogy Pop Dario hatalmas kodásával szemben szerezzen érvényt a miniszteri rendeletnek. A miniszter jóakarátulag hallgatta meg a küldöttség panaszeit, amelynek tagjai másnap a miniszter 112490 számú rendeletével mehetek haza, amelyben Anghelescu a református iskola bezárását nem hagyta jóvá, s működésének újbóli megkezdését rendelte el.

Az iskola vezetősége e miniszteri parancs alapján meg is nyitotta az iskolát, a református gyermekek újból hozzáfoghattak a tanuláshoz.

A miniszter újabb rendelete azonban cseppet sem imponált Vasille Radunak, az érendred állami iskola igazgatójának. Amikor megtudta hogy a községi református gyermekei megint csak a saját iskolájukban járnak, elszánt lépésre határozta el magát, abban a súlyos tévhitben, hogy ezzel kiérdemli közvetlen felettes hatósága dicséretét. Kidoboltatta a községi, hogy

mindazok a református szülők, akik nem iratják be gyermekeiket az állami iskolába, kötelesek ötven lej büntetést fizetni

A büntetéssel való — mindenestre jogtalan — fenyegetőzésnek nem volt hatása. Az érendred református szülők másnap is szépen a ref. iskolába küldötték gyermekeiket, a büntetést pedig nem fizették meg.

Az igazgató ur dühe határtalan volt, és bosszút lihegett. A bosszuban hű segítőtársa akadt az egyik állami tanító személyében, aki másnap maga mellé vett néhány állami iskolába járó hórihorgas kamaszt, csatarendbe állította reggel, az előadás megkezdése előtt a református iskolánál, s amikor a református gyermekek megjelentek, a nagy fiukkal alaposan elverette őket a nyílt uccán. Ez nem volt elég: a magyar gyermekeket, miután megverték őket, erőszakkal cipelték az állami iskolába.

Az érendrediek újabb delegációt indítottak Bukaresztbe, amelyet Tőkés Ernő református esperes vezetése alatt holnap fogad Anghelescu közoktatásügyi és Marzescu igazságügyminiszterek. A miniszterek már kötelességet informálva vannak az érendred eseményekről, s beavatottak szerint mindkét miniszter már a holnapi nap folyamán intézkedni fog, hogy az érendred törvénytelen, erőszakoskodások megszűnjenek.

Újabb jogtalan iskolabezárások

Az érendred eseményekkel egyetemben hozza tudomására holnap egy másik küldöttség a közoktatásügyi miniszternek azokat a törvényellenes iskolabezárásokat is, melyeket a hunyadmegyei tanügyi hatóságok rendeltek el. Hunyadmegyében a harói és a pestesi református iskolákat zárták be jogtalanul, s minden valószínűség szerint a miniszter azonnal intézkedni fog, hogy a tanítás ezekben az iskolákban újból megkezdődjék.

Mayer János lesz az új földmívelésügyi miniszter

BUDAPEST. A kisczardák Mayer Jánost jelölték ki a miniszterelnökkel való érintkezésük közvetítésére. Hírlik, hogy Bethlen legközelebb Mayernek ajánlja fel a földmívelésügyi tárcát.

Feléled a középkor

Vallatás a spanyol inkvizíció eszközeivel — A Neamul Nostru akciója a Nagykaroly és Vidéke ellen — A határmenti kényur — A háztulajdonosok az építkezés ellen

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A különben csendes, kis határmenti városkának, Nagykarolynak számos szenzációja van az utóbbi napokban. Ezek közül a legnagyobb port az a vérlázító eset verte fel, melynek szereplői cigányok, akik csendőrkékre kerültek és a spanyol inkvizíció időkét is megszégyenítő kínzásokkal vallatták őket.

Husztagu rablóbanda

Csomaközön, Mezöteremen, Börvelyben, Kálmádon rablók jártak. A csendőrség harminc cigányt fogott össze és a legborzalmasabb spanyol inkvizícióra emlékeztető kínzásokkal vallatta ki őket.

Több cigány bevallotta, hogy a rablásokban részt vett, tíz azonban ártatlannak bizonyult. Ez a tíz másnap jelentkezett a bíróságnál, a betegségleyező orvosainál és különböző más orvosoknál is, ahol megmutatták vallatásuknak véres jeleit. Volt közöttük

véresre vert csecsemő, olyan aszszony, kinek haját nem lehetett kifésülni a megalvadt vértől és férfiak, kiknek testéről cafatokban lógott le a hus és csepegett a vér a korbács által kimart sebekből.

A szerencsétlen emberek borzalmas dolgokat meséltek el a csendőrök irtóztos vallatási módszereiről.

A felháborító kínzások módjai felülmulják a középkori vallatást is. Az ártatlanokat és bűnösöket.

csigákkal húzták fel az erdők fáira és addig korbácsolták, üttették őket, míg mindent magukra nem vállaltak

Ezzel nem elégedtek meg. A nőket és férfiakat meztelenre vetkőztetve rugdosták véresre.

A megkínzottak ordításától hangos lett az erdő és a mezőteremi csendőrlaktanya környéke.

A csendőrök irtóztos vallatási módszere bevált, azonban a rugdosásokkal, verésekkel, hajkibálásokkal előlegezett büntetésért a csendőrök is el fogják nyerni méltó büntetésüket.

A határmentén

nem mindenütt a csendőr az ur. Más hatóságok, illetőleg hatósági személyek sem sokat törődnek azzal, hogy ma már a huszadik században élünk és vége a rabszolgarendszernek.

A napokban egy börvelyi ember jelentkezett a Brassói Lapok szatmármegyei szerkesztőségében. Előadta, hogy egy főhadnagy kirendelte a börvelyi földmunkásokat a saját földjére dolgozni. Egy ember megtagadta a tiszinek az engedelmességet, mire az megpofozta.

Ismerjük Banciu ezredes helyőrségparancsnok szigorú elveit arra vonatkozólag, hogy védjük a hadsereg és a tisztikar presztízsét és meg vagyunk arról győződve, hogy ebben az esetben erőlyes vizsgálatot indít és elejét veszi a hasonló basáskodásnak.

A telekezeti béke

megzavarása érdekében csak egy-két felelőtlen ember tesz lépéseket, de nagyban segítségére van ezeknek a Neamul Nostru című helyi lap, amelyik még mindig zsidózik és minden alkalmat megragad arra, hogy bántsa azt, ami magyar. Így például legutóbbi számában azért siránkozik, hogy Romániában 168 ezer kocsmá van és azok közül 130 ezer idegen és főképpen zsidó kézen. Nem tudjuk, az faj-e neki, hogy ilyen sok a kocsmá az országban, vagy az, hogy idegen, főleg zsidó kezében vannak ezek, de ideje lenne már, hogy ez a konzervatív szellemben vezetett telekezeti és nemzeti béke ellen áskálódó lap is megtanulja, hogy idegenebb az államban az, aki az állam, az ország békés rendjének felforgatására törekszik.

Jellemző a lap adminisztrációja és szerkesztésére vonatkozólag, hogy előfizetők legnagyobb része magyar, akiket némi presszióval hajtottak bele táborukba és mégis mindig bántják őket. A tisztviselők nagy száma előfizetője a lapnak. Valószínűleg nem azért, mintha szükségük lenne rá.

Szerkesztőbizottság szerkesztője. A bizott-

ság egy része értelmes, intelligens és jóakaratú emberekből áll, másik része azonban arra igyekszik felhasználni a kis terjedelmű lapot, hogy családi ügyeit hozza vele rendbe. Ezeknek a felfogása az, hogy el kell hallgatni a panamákat és visszaéléseket, de azokat román nemzetiségű emberek követték el, és nem akarják tudomásul venni, hogy az ország presztízsének ártanak azzal, ha a kis, piszkos egyéni érdekeket az állam, vagy a nemzet érdekeivel azonosítják.

Figyelmébe ajánljuk a lapot Cantunari prefektusnak, aki eddig erkölcsileg támogatta és egyúttal megkérdőjelezte azt is, hogy miért kap a Neamul Nostru című lap a megyétől évi tizenkétezer lejt, a várostól és Szatmártól is bizonyos szubvenciókat, ha annak a közönségnek a legnagyobb ellensége, amelyik az előfizetési díjakon felül még ezt a pénzt is kiizzadja a részére? Ezek az összegek ugyan mint hirdetési átalányok vannak elkönyvelve, de jól tudjuk, hogy ezek a hirdetések feleslegesek, mert akiket érdekelnek úgy sem értik meg.

A Neamul Nostru most akciót indított

a Nagykaroly és Vidéke ellen.

A Nagykaroly és Vidéke című, hetenként kétszer megjelenő lap a kisebbségek bátor szószólója és ha eddig lerántotta egy-egy visszaélésről, panamáról a leplet, azt éppen úgy a kisebbségek, mint az állam érdekében tette. Ezeket a Neamul Nostru elhallgatta és éppen azzal dokumentálta legjobban haza fiatlanságát, hogy takargatta a kis potentátok törvénytelenégeit és elkövetett igazságtalanságait. Ez nem törvénytisztelt a lap részéről és csak igazolása annak, hogy azonosítja magát a basáskodó, jogtalanok királyokkal. Ha magát azonosítja is, nem azonosíthatja a román nemzetet.

Furcsa, hogy erre mi az idegenek figyelmeztetünk egy lapot, azonban az a kényszerítő szükség visz rá bennünket, hogy a román lapokat olvasó közönség személt saját érdekükben felnyissuk.

A Magyar Párt

szatmármegyei tagozatának megszervezése kevesebb gondot ad a megye magyarságának, pedig éppen ideje lenne, hogy ezzel a kérdéssel már behatóbban foglalkozzanak.

A gazdasági krízis foglalkoztat ma mindenkit és az anyagi érdekek elvonják az embereket a politikai és társadalmi mozgalmaktól.

Egyedül csak

gazdasági mozgalmak

foglalkoztatják az embereket, mert a megélhetés és a magyar kérdés jobban előtérbe tolt az utolsó időben, mint máskor.

Gazdasági mozgalmak közül elsősorban a kereskedők bazársorépítési akciója és a háztulajdonosok ellenakciója érdemel említést.

A háztulajdonosok felemelték a bérleti összegeket és az utóbbi napokban egy közös megbeszélés alapján tömegesen mondták fel a kereskedőknek 1925-re a bérletet.

A kereskedők ez uszorának megfelelő emelés ellen úgy védekeztek, hogy berbe vettek a várostól egy a város közepén levő telket építkezési célokra. A háztulajdonosok szépsészeti okokra hivatkozva, tiltakoznak az építkezés ellen és azzal fenyegetik meg a várost, hogy az építkezés helye körül lakó háztulajdonosok ingatlanjaik értéksökkenése miatt kártérítési igényt támasztanak a szerződést a város részéről aláíró emberek ellen.

A háztulajdonosok az építkezés ellen lebbeszést adtak be a miniszteriumhoz és minden követ meg akarnak mozgatni, hogy az építkezést megakadályozzák.

Adám Ferenc.

Újra megkezdődnek a német-angol tárgyalások

LONDON. A Daily Telegraph közlése szerint a német-angol tárgyalások Berlinben újra megkezdődtek. A németek az eddiginél nagyobb engedékenységet mutatnak, mert tudatában vannak annak, hogy a konzervatív kormány a koncessziók megtagadását megtorolná.

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

BRASSO

— **Vasutasképző tanfolyam Brassóban.** 1925. január elsejével Brassóban vasutasképző forgalmi tanfolyam nyílik meg, amely kilenc hónapig tart. A tanfolyam sikeres elvégzőit három hónap után forgalmi tisztviselőkké nevezik ki. A tanfolyam hallgatói ezer lejes havi tanulási díjat kapnak, míg azok a vasuti hivatalnokok, akik a tanfolyamot látogatják, a tanfolyam ideje alatt teljes fizetési illetményeiket élvezik. A tanfolyamra jelentkezőknek december 13-án felvételi vizsgát kell tenniük román nyelvből, román földrajzból, román történelemből és menyiségianból. A tanfolyamra minden négy középsiskolát végzett 18–30 közötti férfi jelentkezhet. A kérvényt december 1-ig kell betérjeszteni az üzletvezetőség forgalmi osztályához.

KOLOZSVAR

— **A kolozsvári üzletvezetőség nem szállítja díjtalanul a zetelakait tizennégy zsák lisztjé.** Megírta a Brassói Lapok, hogy Kolozsvárról a zetelakait tűzkárosultak részére többek közt 14 zsák lisztet gyűjtöttek, amelyet a mult szombaton akart a Magyar Párt vezetősége Zetelakán kiosztani. E szándéka azonban nem sikerült, mert a kolozsvári üzletvezetőség megtagadta a párt azon kérését, hogy a lisztet ingyen szállítsák Zetelakára. Ugy tudjuk, hogy a kormány semmivel sem járult hozzá a zetelakait nyomor enyhítéséhez és méltányos volna, ha legalább a gyűjtött anyagi segély, ingyenes szállítását biztosítaná. A Magyar Párt ugyanis így értelemben a mintásteriumhoz fordul és reméljük, hogy ott több és jobb belátás lesz, mint az üzletvezetőségénél.

— **Szombaton új tárgyalás lesz a pékmesterek és munkások között.** Foglalkozunk már a kolozsvári pékek bérharcával. Utalea polgármester a megegyezés elősegítésére beidézte a munkaadókat és munkásokat is, azonban a tárgyaláson egyik fél sem jelent meg. A polgármester szombatra új tárgyalást hívott egybe.

— **A nagyváradi királysobor leleplezésére Kolozsvárról kéri kölcsön a trónszéket.** Folyó hó 21-én lesz Nagyváradon Ferdinánd lovas szobrának leleplezése. Ebből az alkalmából a váradi városi tanács átiratot intézett Kolozsvár városi tanácsához és kérte, hogy a leleplezés alkalmára bocsássa a nagyváradiak rendelkezésére a trónszéket és tribünöket. A tanács még nem döntött, hogy vajon e nagyértékű tárgyakat kitegye-e a szállítás kockázatának?

— **A Renner börgyár nem köt kollektív szerződést.** A Renner börgyár és munkásai közti bérharc ügyében arról értesülünk, hogy a tárgyalások a munkaügyi inspektor előtt eredménytelenül végeztek, bár a munkások elállottak követeléseiktől, csak régi szerződésük megújítását kívánták. A gyár ezzel szemben ragaszkodott a munkabérek leszállításához. A gyár igazgatósága mátol kezdve munkarendet állított be az eddigi kollektív szerződés helyett.

— **Betörőhajsza a főtéren.** Tegnap este hat óra tájban izgalmas hajsza zavarta meg a főtéri korzó közönségét. Keppel Mátyás főiskolai hallgató észrevette, hogy egy nő egy kocsit után fut, amelyben egy férfi ült. Keppel a nő segítségére sietett. A férfi Erős László ismert betörő volt, aki a nő kiáltására kiugrott a kocsiból és futni kezdett. A nő utána szaladt és nyomon követte Keppel is, aki végül üldözte a betörőt a Bolyai és Deák Ferenc utcán. Itt utolérte és leteperte, majd átadta a rendőrségnek. Kiderült, hogy Erős László ellopta az üldöző nőnek a retiküljét.

TEMESVAR

— **A parasztpárt agitációja a Bánságban.** A román parasztpárt a Bánságban megkezdte fokozottabb agitációs működését. Eddig 48 bánsági községben tartottak gyűlést. A napokban Oravicán, vasárnap pedig Facseten volt nagy népgyűlés. A párt főtörekvése a Bánságban az, hogy megszerezze a rejcai szenátor mandátumot, mely a liberális Galiti halála követeléseben megüresedett. A parasztpárt resicán egy bánati parasztagdát akar jelölni.

— **Lopják a puszkaport az állami magazinból.** A városban több letartóztatás történt, mert állítólag az állami magazinból nagyobb mennyiségű puszkaport loptak. A további nyomozás még folyik, de az esetről a rendőrhatalóságok bővebb felvilágosítást nem adnak.

— **Elutazott Letics szerb püspök.** A Temesvárolt időző Letics György szerb püspök meglátogatta Coste prefektust, Gavanescul tábornokot, továbbá Pacha püspöki adminisztrátort, végül Szentkláray Jenő dr. nagyprépost történetirót, akihez régi barátság szálai fűzik. A püspök krmen a temetőbe is, ahol szülei nyugsznak. Kedden délután a szerb püspök visszatázott Kikindára, mert november tizenhatodikán már Karlocán kell lennie, ahol megkezdődik a nagy szerb patriarkátusi zsinat. Lapunk munkatársa beszélgetést folytatott Letics György püspökkel, aki kijelentette, hogy tizenhatodikán a Karlocára összehívott gyűlésen napirendre kerül többek közt a naptáregyesítés ügye is. Ezen a zsinaton előkészülnek egyszersmind az egész világ orthodox püspökeinek egyetemes oekomenikus zsinatára, amely előreláthatóan Jeruzsálemben lesz.

— **Ujból megjelenik a Schwäbische Volkspresse.** Ezelőtt öt héttel a hatóságok beszüntették a Volksgemeinschaft és a Schwäbische Volkspresse című lapokat. Ma ez a két lap uból megjelent. A szerkesztőségek nyilatkozatai szerint a betiltás oka egy-egy cikk volt, amelyben az illetékes hatóság államellenes tendenciát látott. Mivel a szerkesztőségektől mindenféle államellenes gondolat távol állott, amát most a divízió parancsnoksága is tudomásul vett, a lap további megjelenését uból engedélyezték.

— **Kiépítik a temesvár-moravica-báziási vasutvonalat.** A Temesvár-báziási közvetlen vasuti vonalat az új román-szerb határ tudvalevően megszakította. Ugyanis Temesvárról csak Moravicáig tart a CFR vasuti forgalom, itt ékeledik be a jugoszláviai határ, amely Versecig tart. Versecitől a vasutvonal egészen Báziásig ismét román területen halad. Természetes, hogy ez a megszakítás a személy- és teherforgalom nagy hátrányára esik, ezért a két érdekelt állam közt a vasuti forgalom háborítatlan lebonyolítása érdekében tárgyalások folynak. Coste prefektus a megyei közigazgatási bizottságnak bejelentette, hogy a kormány a Temesvár-Moravica-Báziási vasuti vonal kiépítését tervezi. Azt is bejelentette a prefektus, hogy az új határ megállapítása miatt szükség van új járási beosztásra. Mielőtt azonban erre vonatkozó tervét bejelentené a kormánynak, konferenciát fog összehívni, hogy a fontos ügyet minden részletben megbeszéljék.

LUGOS

— **Aranyéremkereszt egy karmesternek.** A Bánsági román dalárdák egy hónappal ezelőtti tartott országos versenyén első díjat nyert Lugosi Román Dalárda kiváló karmesterét, Vidu Jánost a román dal és zene fejlesztés terén elért érdemeinek elismeréséül a király a szépművészeti miniszterium előterjesztése folytán aranyéremkereszttel tüntette ki. Vidu dalárdája az uralkodó legutóbbi lugosi látogatása alkalmával a király kívánságára több dalt adott elő, amik az ural kodó tetszését a legnagyobb mértékben megnyerték. Vidu János nemcsak mint jeles karmester, hanem mint jó nevű komponista is sok sikert aratott már.

— **Az oltvideki román újságírók sajtóbálja.** Fényesen sikerült sajtóbált rendezett Lugoson az Olteniai és Bánsági Román Újságírók Szindikátusa dr. Corneanu Péter prefektus fővédnöksége alatt. A bál az idei szezon megnyitója volt, s Lugos társadalmi elitjének nagy érdeklődése mellett folyt le, vidám hangulatban tartva a reggeli órákig. Két zenekar szolgáltatta felváltva a cigány és katonazenét a tánchoz, melynek szünetében pompás attrakciókkal gondoskodott a rendezőség a közönség szórakozási igényeinek kielégítéséről. A sajtószindikátus jótekonny alapjainak támogatására fényes mutatóvanyokkal váltogatva nagy tombolát, szépségversenyt, virágcsatát rendezett s ugyancsak a jótekonny cél szolgálatában több ezer román szépirodalmi munkát sorsolt ki és ajándékozott el a bál nagyszámu résztvevői között.

— **Négyszáz lejes osztalék 50 évi fennállás után.** Érdekes körülmények között osztott fel ötven évi fennállás után a Lugosi Betegségelző és Temetkezési Egyesület. Az egy let 1874-ben alakult, azonban nem tudta fenn tartani magát tovább, minthogy tagjai lassanként mind elhaltak és újabb tagokat nem tudott verbuválni az egyesület. Ilyen körülmények között a nemrégén még virágzó fél száz éves multu egyesület kimondotta fel-

osztatását. Az egyesületnek az ötven éves fennállás után csupán 7600 lejt kitevő pénzvagyona volt, amít a még életben levő 16 tag között osztottak fel, akiknek mindegyike a felszámolásnál 477 lej osztalékot kapott.

— **Halál a vasuti kocsiában.** Egy lugosi ácsmester, Laczkó István a szomszédos községek egyikébe akart utazni valami vállalat ügyében. A vasuti kocsiában hirtelen rosszul lett és meghalt. Holttestét Lugosra szállították, ahol megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg a szerencsétlen embert.

— **Vasuti tolvajlás.** Hivatalos ügyben indult utra Rácz Szeptimius, a lugosi pénzügyigazgatóság ellenőre. Aktatáskáját, melyet a vasuti kocsi hálójába helyezte el, a benne levő pénzekkel, hivatalos iratokkal, és okmányával együtt az utvonal egyik állomásán ismeretlen tettesek elemezték. A károsult feljelentést tett a vasuti rendőrségen.

ARAD

— **A Központi szállóban öngyilkosságot követett el egy svájci utazó.** Rejtélyes öngyilkosság történt a Központi szálló 58. számú szobájában. Az életunt fiatalember Segal Arthur svájci állampolgár, aki egy svájci nagy cég romániai utazója. Az öngyilkosságot csak későn vették észre. Az ágyon fekve, hatalmas vértócsában találták az utazót, akit azonnal beszállítottak a közkörházba, ahol délután megoperálták. A műtét közben megállapították, hogy Segal két lövést tett magára, amely közül, az egyik a mellkas közepé táján hatolt be, közvetlen a szíve mellett, a másik lövés már csak horzsolta a testét. Később a rendőrség az öntudatra ébredt kereskedőt ki akarta vallatni öngyilkosságának okáról, de Segal Arthur erre nézve minden felvilágosítást megtagadott. Ma éjszaka azután meghalt anélkül, hogy a rendőrség a rejtélyes öngyilkosság okát felderíthette volna.

NAGYVARAD

— **Hidegkuthy mostohaapját is a bíróság elé állítják.** Az ügyészség súlyos testi sértés büntette miatt vádat emelt a meggyilkolt Hidegkuthy János mostohaapja, Vigyikán János ellen, amiért ez fájdalomban és haragjában véresre verte Sztupar Trajánt. Sztupar ellen az ügyészség — a tanuvallomások alapján — erős felindulásban elkövetett emberölés büntette miatt emel vádat.

— **Elitelték a gyilkos csendőröket.** A nagyváradi törvényszék kedden mondott ítéletet a három bihardiőszegi csendőr felett, akik Kovács Sándor kovácsmestert halálra verték. Gaborin János csendőrőrsparancsnokot öt évi, Tatariu Juont három és fél évre, Mocan szakaszvezetőt hat hónapi börtönré ítélte a bíróság.

— **Hat hónapra felfüggesztették a nagyváradi pénzügyigazgatót.** A pénzügyminiszter Coroiu Sándor volt pénzügyigazgatót ismeretes botrányai miatt hat hónapra felfüggesztette állásától. A mai napon Coroiu fizetésének további folyosítását betiltották.

MARAMAROSSZIGET

— **Negyven kilogramm dinamitot loptak.** Máramarosszigeti tudósítónk jelenti: A visóbisztrai állomás pincéjét ismeretlen tettesek feltörték, s onnan negyven kilogramm dinamitot loptak el. A dinamitot a CFR azért küldte a visóbisztrai állomásra, hogy ennek segítségével a pályatestet veszélyeztető sziklatömböket szétrobbantassák és eltávolítsák. Mivel csak nagyon kevés ember tudott a robbantószer holtartásáról, a nyomozó csendőrségnek, amely nagy apparátussal dolgozik, nem lesz nehéz dolga a dinamittolvajok kiderítése körül.

— **Tífuszjárvány pusztít Máramarosszigeten.** A város területén az utóbbi időkben számos tifuszos megbetegedés történt. Mindössze mégis csak nyolc esetet jelentettek be a hatóságnak. Az eltitkolások miatt a tifusz annyira elterjedt, hogy Bálint Sándor városi főorvos elhatározta a tifuszrazzia megtartását. A főorvos az egészségügyi közegyekkel lakásról-lakásra jár, s a helyszínen állapítja meg, hol történt eltitkolás? Ez esetben a család fő, esetleg a kezelő orvos ellen is egészségügyi kihágás elkövetéséért szigorú eljárást indatanak.

MAROSVASARHELY

— **Matiné a szociális misszió alapja javára.** A keresztény-szocialista misszió karácsonyi akciója alapjának javára folyó hó 23-án matiné rendez a színház nagytermében. A rendező bizottság élén Szentpétery Odónné áll, munkatársai pedig br. Apór Jó-

zsefné, Duducz Antalné, Jelinek Antalné, Kabdebo Erna, Marthy Pálné, Silley Lászlóné, Szlavik Ferencné. A matinén megjelenik gr. Majláth Gusztáv erdélyi r. k. püspök is. A műsor kiemelkedő pontja Trefan Leonard bevezető előadása, Marthy Pál kvartettje, Apor Bissingen Margit grófné és Schronk Vilma számai.

— **Bicsérdi előadást tart.** A nyers gyümölcsévés apostola, fogarasi Bicsérdi Béla marosvásárhelyi híveinek hívása folytán folyó hó 14, 15 és 16-án a református kollegium nagyszobájában sorozatos előadást tart. Bicsérdi ezuttal bemutatja 20 esztendő leányát is, aki sohasem evett egyebet, nyers gyümölcsnél és főzeléknél és aki teljesen immunis a kolera és tifusz bacillusokkal szemben.

SZEKELYFOLD

— **Csikszenttamás vezet.** Mult vasárnap este érdekes és értékes népművelési munkának voltunk tanúi. Csikszenttamás községben. A Népszövetség állandó előadás-sorozatát nyitották meg nívós ünnepély keretében. Volt ének, zene, felolvasás, szavalat és egy csattanós kis szindarab. (A zsíros kliens.) Bálint plebános-igazgató beszámolójából érdekes adatok csillanak elő. E beszámoló szerint a derék szenttamásiak a mult évben mint műkedvelők hatvankétszer léptek a közönség elé, és harminc új szindarabot mutattak be. Ezenkívül harmincnégy ismeretterjesztő előadás, ének, zene, szavalat és vetítógép támogatásával szolgált a népművelés nagyfotosszerű munkáját. Az aradi katolikus nagygyűlésen 60 taggal képviseltette magát a község. Ezekből örömmel állapítható meg, hogy ebben a községben lelkes és eredményes kulturmunka folyik, melyért a derék plebánost és híveit egyaránt elismerés és dicséret illeti.

DICSŐSZENTMARTON

— **Míg lakodalmaztak, leégett a házuk.** A Kisküküllő vármegyei Velt községben a napokban tartotta lakodalmát Nicotin Cristea román ember. Az új pár a kis nádfedeles házikóban boldogan és meglegedetten érezte magát és bizalommal tekintett a bizonytalan jövő elé, nem is gondolva, hogy míg ők oda bent tervezgetnek, az alatt a sors másképpen határoz a jövőjüket illetően. A javában mulató emberek egyszer csak hallják, hogy ropog fejük felett a nád. Óriási kapkodás keletkezett és mire a tűzoltási munkálatok hoz hozzáláthatnak volna, az egész nádfedeles ház, a benne levő butorokkal és a télire gyűjtött gabonával együtt teljesen leégett. A szerencsétlenül járt fiatal pár ezáltal teljesen koldusbotra jutott, amennyiben minden meg takarított pénzecskéjük a házban és a télire vásárolt gabonában volt hektetve.

— **Borzalmas szerencsétlenség templomi esketés közben.** Tegnapelőtt volt Osváth Anna mikesfalvi leány esküvője és ugyanaznapra volt tervezve a mikesfalvi hívek áldozatkészségéből ujonnan vásárolt harangnak felszentelése is. A nagyobbszabású kettős ünnepre, részint hivatalból, részint mint néző, megjelent a falu apraja-nagyja. A harangszentelés megtörténte után az óriási néptömeg mind a templomba tödült és zssufolásig megtöltötte nemcsak a templom hajóját, hanem az egész karzatot is. Ezután nem sokára bevonult az orgona bugó hangja mellett a leendő új pár. Mikor a hívek elhelyezkedtek, a harangszenteléssel kapcsolatban szónoki beszédek hatása alatt levő nép ünnepélyes áhitattal hallgatta ősz lelkipásztorának esketési szónoklatát. Amikor Barthá János ref. lelkész az áldást akarta az új párra adni, hatalmas menyörgésszerű dőrej rázta meg az egész templomot és az 1900 évben épített templom zssufolásig megtelt karzata, a fent levő emberekkel együtt lezuhan. Irtózatossá fejelettség keletkezett, mindenki menekülni akart. A karzaton és karzat alatt levő emberek közül heten súlyosan megsebesültek, egy tizennégy éves fiú meghalt és többen könnyebb sérüléseket szenvedtek.

SZASZREGEN

— **Vizsgálat a közkórház vezetőorvosa ellen.** Súlyos visszaéléseket fedeztek fel a szászregényi közkórházban. A visszaéléseket dr. Nicoara, a kórház vezetője követte el, aki ellen dr. Costin Traján rendelőorvos feljelentésére indult meg a vizsgálat. Dr. Jonescu egészségügyi felügyelő vizsgálatát már be is fejezte a vizsgálatot, de annak eredménye egyelőre nem ismeretes.

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
Kolozsvári főkszerkesztőség: Calea Reg. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 22. — Telefon 6-36.
Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.
A Brassói Lapok egyes példányának ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejfel drágább; Ausztriában 2500 o. K., Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinar, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, november 14.

Katolikus naptár: Jozafát. — Protestáns naptár: Albert. — Görög naptár: Fülöp. A karácsonyi böjt kezdete. — Izraelita naptár: 5635. Heszvan 17.

A nap kel 7 óra 11 perckor, nyugszik 16 óra 49 perckor. — Legközelebbi holdváltozás: Utolsó negyed november 19-én, 19 óra 38 perckor.

Időjárás: További hősüllyedéssel csapadékos idő várható.

Egy nélkülözhetetlen kézikönyv

Dávid György román—magyar és magyar—román szótára

BRASSO (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok könyvosztálya kiadásában egy fölöttébb értékes, házagpótló, viszonyaink közt ma már ugyszólván minden magyarra nélkülözhetetlen kézikönyv jelent meg Dr. Dávid Györgynek román—magyar és magyar—román szótára.

Bár ilyen jellegű könyv már több van forgalomban, a kiadót az a közérdekű tekintet vezette, hogy egy olyan román—magyar és magyar—román szótárt bocsásson a közönség rendelkezésére, melyben mind azok a feltételek meg vannak, melyeket egy valóban jó, könnyen, biztosan és előnyösen használható szótártól méltán megkövetelhetünk.

Régi szándéka volt ez a kiadóvállalatnak, de megvalósítására mindaddig várnia kellett, míg egy ilyfajta teljes és kifogástalan rendszerű és anyagu szótár megszerkesztése hivatott szakférfiu vállalkozik.

Ezt a kiváló szakembert, dr. Dávid György kibédi református lelkészben találta meg a kiadó és mint az immár forgalomba került szótár igazolja, a választás a legszerencsésebb volt. Dr. Dávid György a román nyelvnek és irodalomnak alapos ismerője. Hosszabb ideig élt román környezetben, közvetlenül évtizedeken át tanulmányozta a regábeli román nyelvet is és a szászvárosi ref. kollégiumban tanára volt a román nyelvnek. Amellett rendkívül szorgalmas, lelkiismeretes tudós, aki egész tudását, lelkét, ambícióját bele adta ebbe a jelentős nagy munkába.

A Dávid-féle román-magyar és magyar-román szótár több mint huszonnégyezer címszót tartalmaz, többet mint bármely Romániában eddig megjelent román-magyar szótár. Ez a hatalmas szókincs világos, logikus és könnyen hozzáférhető elrendezésben található a szótárban, úgy, hogy a román nyelvet tanuló, vagy a nyelvben előhaladottabb a legnagyobb könnyűséggel és biztonsággal tájékozódhatik a hatalmas szörengésben. Amellett mindkét részben tömör, de praktikus nyelvtan teszi lehetővé a legfontosabb grammatikai alakok megismerését.

A Brassói Lapok kiadásában megjelent dr. Dávid György-féle román-magyar és magyar-román szótár azonban nemcsak kifogástalan teljességével, megbízhatóságával és könnyen való kezelhetőségével válik ki és válik be valamennyi román-magyar szótár közül, hanem kitűnő kiállításával és olcsóságával is aránylagos.

A praktikusság elvétől vezetve a kiadó a szótárakat kizárólag kötvé bocsátja forgalomba. A két rész, román-magyar és magyar-román egybe van kötve és pedig egész vásonban vagy félbörben, csinos és tartós kiállításban, mellyel bármely nagy külföldi kiadóvállalat szótáraival felveheti a versenyt. Es a legmodernebb gépekkel s igen nagy példányszámban eszközölt kötés következtében áll elő az az előny, hogy kötött állapotban is olcsóbban kaphatók a szótárak mint bármely más számbavehető román szótár.

Gazdag szókincs, kis terjedelmű és olcsóság teszik versenyen felülvé a Dávid-féle szótárt, mely iskoláinkban a román nyelv tanítását és tanulását mint kitűnő kézikönyv a legszerencsésebben fogja előmozdítani.

Egyidejűleg kis román-magyar és ma-

gyar-román zsebszótárt is adott ki a Brassói Lapok könyvosztálya két kötetben, kis tokkal, rendkívül olcsó áron. Ez mintegy hatezer címszót, a leggyakrabban használtakat tartalmazza és csinos kivitelenél fogva is nagy népszerűsége tarthat igényt.

A nagyközönség figyelmét ép úgy mint a hazai könyvkereskedőket felhívjuk erre az eseményt jelentő munkára.

November 15.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra, Kérjük azokat, akiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, ne hogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — — — 800 lej,

Félévre — — — 420 lej

Negyedévre — — 220 lej

Egy hónapra — — 80 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— **Petrescu Comnen lesz az új párisi román követ.** Bukarestből jelentik: Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a román kormány bizalmas uton puhatolózott a francia kormánynál abban az irányban, vajjon volna-e kifogás az ellen, ha a párisi román követi tisztet Petrescu-Comnen-t, a jelenlegi berni követtel töltené be. A francia kormány kedvező válasza állítólag már meg is érkezett, s így kilátás van arra, hogy Petrescu-Comnen hamarosan Románia párisi követe lesz. A berni követség vezetését viszont Mircea Djuvara veszi át.

— **Hétmilliórdos vámcshalást fedeztek fel Magyarországon.** Budapesti távirat jelenti: Nagy Gyula vámszaki felügyelő néhány társával együtt hétmilliórdos vámpanamat leplezett le a Dunagőzhajózási Társaság vámkirendeltségén. Kiderült, hogy a Fradics, ismert bécsi textilcég az árubevallások megamisításával évi tizenöt vagon vászonárut csempészett be Magyarországra. Az óriási árnyu vámpanama miatt eddig mintegy harmincegy budapesti kereskedő ellen indult eljárás. Bizonyos, hogy a kincstár kára teljesen megtérül, mert a kompromittált kereskedők egytől-egyig prima cégek.

— **A nagybeteg Pethes Imre.** Budapestről jelenti szerkesztőségünk: Az egész sajtó beszámolt már arról a sajnálatos hírről, hogy Pethes Imre, a Nemzeti Színház kitűnő művésze egy lábdaganat miatt a Verebely-klinikára került. Itt kezelés közben állapotát komplikációk súlyosbították, amennyiben a nagy színművész tüdőgyulladásba esett. Állapota a mai napon újból rosszabbodott.

— **A legújabb divattal** állandóan lépést tarthat, divatizlé e napról-napra fejlődni fog ha állandóan figyelemmel kíséri a legújabb szabásmintás divatlapot: A Legújabb Divatot (Die Schöne Wienerin.) A legfrissebb 10. szám még korlátolt mennyiségben kapható a Brassói Lapok könyvosztályánál. Ára 25 lej. Állandó előjegyzéseket úgy a Legújabb Divatra, mint a szintén havonta megjelenő Record és a Perfect Mode című divatlapokra elfogadjuk.

(—) **Budapesti értéktőzsde.** A szerdai tőzsdenapon a hangulat tartózkodó, a forgalom vonatott. Zárati árfolyamok ezresekben: Magyar hitel 481, Osztrák hitel 168, Salgó 558, Rima 129.5, Délivasut 56, Államvasut 450, Kohó 405, Atlantika 17, LGanz-Danubius 2340, Kőszén 3515, Papiropar 37, Nasici 2300, Szlavónia 76, Földhitelbank 214, Viktória malom 265, Kereskedelmi hitelbank 21, Pesti Magyar Kereskedelmi 1145, Beocsini 950, Urikányi 945, Láng 91, Lipták 9.45, Schlick 47, Brassói 405, Zabolai 58, Baróti 2.1, Cukoripar 2520, Klotild 41, Temesi szesz 215, Hungária műtrágya 122, Olasz bank 20, Angol magyar 46.5, Leszámitoló 64, Magyar-cseh 21.5, Nova 162, Kronberger 13.5, Közuti 60, Csáky 11, Izzé 750, Magnezit 1850, Viktória butor 2.7, Ofa 535, Malomsoky 6.5, Pesti Hazai 3010.

— Debreceen városa és az »Ece homo« Debreceenből jelentik: A város elhatározta, hogy a debreceni Deéry Múzeum megnyitására Munkácsy Mihály híres »Ece homo« című festményét a városi közgyűlés terhére helyezik el.

— Segítség az elhagyottaknak. A Brassói Lapokban pár nappal ezelőtt felhívtuk az emberbarátokat, segítsenek adományaikkal az Oltszemen nyomorgó kis Dávid Gabriellán, aki iskolába szeretne járni, és a Sepsiszentgyörgyön lakó szegény Horváth Pálné Szép Erzsébeten, aki a romániai magyarság létszámát egyszerre hármas ikergyermekekkel szaporította. A szívek nem nyitak meg, a pénztárcák sem, de mégis: a mai posta beröpítette az első kedves fecskéjét a felebaráti szeretetnek és jóságnak: a kézdivásárhelyi takarékpénztár száz lejű küldött lapunkhoz Dávid Gabriella és száz lejű Horváth Pálné részére.

— Mennyi adót fizet a világ két leggazdagabb embere? Newyorkból jelentik: A kormány közzétette a befolyt jövedelmi adók kimutatását, amelyből megállapítható, hogy a jövedelem a múlt pénzügyi évvel szemben az idén emelkedést mutatott. A június 30-án végződött 1924-i pénzügyi évben a jövedelmi adó 1841759000 dollárt tett ki. Az ifjabb Rockefeller 7435169 dollár jövedelmi adót fizetett egyénileg. A Standard Oil Comp. mint vállalat külön fizette adóját. Henry Ford 2467946 dollár jövedelmi adót fizetett személyi jövedelme után, míg a Ford gyárak 14449673 dollár jövedelmi adót fizettek a szövetségi pénztárba.

— Modern Mozgó. csütörtökön vetítik elő szór »A rejtelmek háza« IV. azaz utolsó és befejező részét. A IV. rész tartalmában szép ségében ugyanolyan, mint a harmadik rész. Mosjoukine játéka ebben a részben yosokáig feledhetetlen marad a brassói közönség előtt. Jón »Egy izgalmas éjszaka«. Harc a pénzért és a nőért 9 felvonásban. Rendezte a híres D. W. Griffith. A jövő hét szenzációs film-eseménye: »Don Carlos«. Főszerepben: Conrad Veidt, Dagny Servaes, Aud Egede Nissen.

— Óriás- botrány az Apolló Mozgóban. A tegnapi próbán A bagdadi odaliszk című filmmel két ur azon veszett össze, melyik film szebb: a »Hindu siremlék« vagy »A bagdadi odaliszk«, sőt még a darab végén sem tudtak megegyezni és dönteni. Abban állapodtak meg, hogy a döntést a mozilátogató közönségre bizzák. »A bagdadi odaliszk« című film, melyik máttól kezdve három napig fut a legpompásabb és leggyönyörűbb film alkotás az »Ezeregyéj« című meséből. Amerikai film az eredeti keleti gazdaságról és fénypompáról. Szébbnél-szebb kosztümök, melyek mozivászonon még nem voltak láthatók. Főszerepben a legbájosabb híres amerikai mozicsillag: Betty Blith.

* »Ügyvédi haráridőnapló 1925« 360 lej Lepage-nál, Cluj-Kolozsvár. 6571

— Tanintézetek, tanárok, tanítók, és tanulók bármely tankönyvet vagy zeneművet nálam jutányosan megrendelhetnek. Keszey Albert könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár. 5449

(*) ROMANUL legkönnyebben MEGTANULHAT a 675 oldalt tartalmazó legjobb és legolcsóbb ANDRÁSI féle SZÓTÁRBÓL, melynek I. r. tartalmaz 17.000 román, II. r. 26.000 magyar szót magyarázatokkal és táblázatos NYELVTANNAL. Ára fizetve 55 és 70 lei, egész vászonba egybekötve 150 lei. Kapható Benkő Mór kiadónál Sft-Gheorghen és minden könyvkereskedésben.

(*) Orvosi hír. Dr. Nagy László orvos rendelőjét Arvaház-uccából Hentes-ucca 6. szám alá helyezte át. Fogad: Bel, bejáró- sebészi és vér (nem) betegket. d. e. 10-1 és d. u. 3-4-ig. 2100

IRODALOM, MŰVÉSZET

A német színház megnyitása

Unnepélyes formában nyitotta meg tegnap a szebeni német színház Schiller Haramiáival idei előadásainak sorozatát.

Az előadás előtt a filharmoniai társulat Paul Richter karnagy vezénylete alatt eljátszotta a Nürnbergi Mesterdalnokok nyitányát. Kitűnő választás! Wagnernek az alkotása halhatatlan előszava annak a műnek, mely a német művészet — és a művészet — legnagyobb diadalmaként, és így nagyon jól illik egy komoly akarással meginduló színi ciklus megnyitására. De sajnos, nagyon gyöngén játszották a nyitányt, lanyhán és lendületlenül: az egész holmi rögtön zéként hatott és sehogysem volt méltó de-

rék filharmonikusaink és érdemes vezetőjüknek megszokott teljesítményéhez. — Azután M. W. Lenz, a társulat új igazgatója lépett a függöny elé, üdvözölte a nagyszámú közönséget és egyszerű, okos és szép szavakat mondott a színház hivatásáról, a közönség és színész kölcsönös viszonyáról.

A Haramiák, Schillernek ez az első drámája, mely magán viseli költője fiatal korának és az akkori irodalmi irány szertelenségeinek bélyegét, természetesen sok részben már csak irodalomtörténet. De másrészt lehetetlen meg nem éreznünk még ma is, azt a nagyszerűen lobogó tüzet, mely a hatalmas rhetor-költő művét átfűti. A szünetlenül moralizáló dialógus hol szónoki párosszal ivelő, hol izzó lávafolyamként, salakot és lángokat görgető fenséges szóáradata mögött élet van: a legnagyobb didaktikus költő és egy igazi nagy drámaíró minden teoretikus ellenvetést megdöntő alkotó ereje.

Schiller ifjúkori művét ma hogyan kell játszani, vagy hogyan lehet játszani — erre vonatkozólag eltérhetnek a vélemények. De semmire sem lehet olyan játék-stílusban színpadra vinni, ahogy azt tegnap tették. Mintha csak elriasztó ellenpéldát akartak volna bemutatni azokhoz az örökérvényű színjátszó törvényekhez, melyeket Hamlet színészeivel közöl. A tegnapi előadás színészei nem szavaltak — szavalás helyén lett volna — hanem állandóan dörögtek és hörgöttek, rikácsoltak, és jajveszékelték, elvinnyozták és elvöltötték szerepeiket. A színpadhasogatásnak ez a paroxizmusa, nyilván a Sturm és Drang stílusának félreértéséből származik. Az a törekvés, hogy a schilleri szertelenségre rátröfölgöjünk, fityyot hányt a beszédművészet legprimitívebb követelményeinek és karikatúrát eredményezett. A dialógus számos helyének értelemelene hangszíjzása csak természetes velejárója volt ennek a játékmódnak. A szereplők közül Otto Mathies (Spiegelberg) és Max Werner Lenz (Hermann és Daniel egyben) nem estek a fentjelzett hibába, emberi hangon és hangsúllyal beszéltek és jól játszottak.

A rendezés is sok kívánni valót hagyott. A Haramiák csoportjeleneteiben nem volt semmi élet, a rablódal úgy énekelték, mintha egy gyászindulót katonásan masírozva, a beszélők gyakran nem partnereikhez beszéltek, hanem a publikumhoz szónokoltak, stb.

Az erdődiszlet (R. Hofst. dt munkája) jó lett volna egy nagyon zavaró, sárga-zöld bokrot ábrázoló fölt nélkül. Kínosan hatottak gyakran a mézeskalács dísz színeire emlékeztető, rózsaszín és violás-vörös világítási effektusok, melyek riktó diszharmoniaiban voltak a jelenetek hangulati tartalmával.

A klasszikus darabok előadásai a múlt évadban is leggyöngébbek voltak, reméljük, hogy modern daraboknál jobbat kapunk.

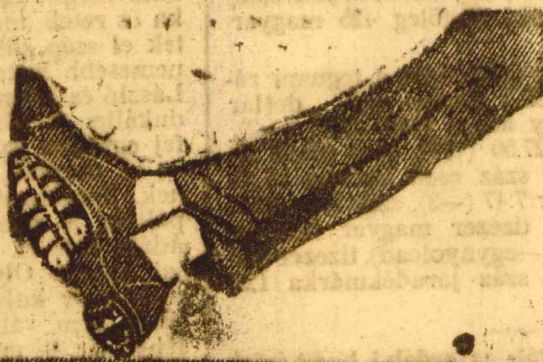
H. H.

* Kimm Frigyes meghívta a Klingson kiadóvállalat, hogy legújabb szénrajzból kiállítás rendezzen. A kiállítás vasárnap folyó hó 16-án fog megnyitni, a Klingson kiállítási termében, Lensor 31 alatt.

* Vasa Prhoda Brassóban. A zseniális hegedűművész folyó hó 18-án az Apolló termében megtartandó hangversenyre szóló jegyek már legnagyobbreszt elkelték. A még megmaradt jegyek 20—100 lej árban a Klingson hangversenyirodában kaphatók. (Telefon 549.)

SPORT

(x) A magyar futball sport a professzionizmus útján. Az FTC nyilatkozata után, melyben a futballban a professzionizmus bevezetése mellett foglalt állást, az MTK és MAC is hasonló értelmű határozatot hoztak. Ezen nagy egyesületeket amateur álláspontjuk feladására az osztrákok által felbontandó kartell bírja. Két állásfoglalás történt az FTC január 1-re, az MTK pedig jövő év szeptemberét tartja alkalmas időnek. Az FTC javaslata alkalmatlan, mert az ideai bájnoki szezon meg kellene szakítani és így az év két csonka félszezonból állana. Számitani kell azonfelül arra is, hogy az első osztályu egyesületek között is, különösen a kisebb csapatok között többen lesznek, akik a professzionizmus bevezetése ellen foglaltak állást és így a tavaszi forduló egyesületei nem volnának ugyanazok, amelyek az őszi fordulót küzdötték végig. Ennélfogva kívánatosnak tartanak az MTK egyes vezetőségi tagjai, hogy a professzionizmust csak az új bajnokság kezdete, tehát 1925 szeptemberére léptetnék életbe. Az MTK javaslatának legfőbb támasztéka, hogy a professzionizmusra szeptemberben térjenek át, hogy az osztrákokkal kötött kartell június 15-én jár le és szeptemberre fel vannak mondva a kartell és így az 1925-ös őszi szezonban a magyar játékosok szabad prédájára maradnak a külföldi professzionisták, nem amatőr és egyéb jól fizető kluboknak. Ha pedig szeptemberre, vagyis a kartell lejártával és megszűnésével körülbelül egy időben a Magyar Labdarúgó Szövetség is bevezeti a professzionizmust, módjában van új kartellt kötni a szövetségekkel és úgy a saját érdekeit, mint a játékos gardát megvédeni a csábítások ellen. Ennélfogva az volna a leghelyesebb, hogy ez ügyben összehívott értekezlet csupán a kérdés előkészítésével foglalkozzék, tétő alá pedig csak a jövő év májusában vagy júniusában kerüljön az egész javaslat. Az MTK álláspontja azonfelül az, hogy legalább hat egyesületnek kell a professzionizmus mellett állást foglalnia, hogy az életképes legyen. Az értekezletre az MTK küldöttei mindenesetre azzal az utasítással fognak elmenni, hogy az MTK elvben a professzionizmus bevezetése mellett van.

PALMA- KAUCSUKSAROK és TALP

ruganyossá és
zajtalanná teszi
járását, kíméli
lábát és cipőjét.
TARTÓSABB
a bõrnél !!

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelmi és iparkamarák két napos konferenciája

Állást foglaltak Cerkez eljárása ellen

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) A kereskedelmi és iparkamarák kiküldötteinek konferenciája hétfőn és kedden folyt le Bukarestben. Kilencedikén a kamarai titkárok értekezletén Cristodorescu kereskedelmi miniszteriumi vezérigazgató elnököl, s ezen megállapították azt az egységes költségvetési típust, mely szerint a kamarák jövőre költségvetéseiket elkészítik és számadásaikat vezetik. A megállapított formulából mintapéldányokat fognak szétküldeni az összes kereskedelmi és iparkamaráknak.

Délután a kamarai elnökök tartottak értekezletet, amelyen a bukaresti kamarának illetőleg a kamara elnökségének azt az általunk is ismertetett eljárását tették megvitatás tárgyává, hogy a miniszterium elé a készülő kamarai törvényjavaslatához különálló elaborátumot terjesztett s bár erre meghatalmazása nem volt, azt a kamarák javaslata gyanánt nyújtotta be a miniszteriumnak. Kínos meglepetést keltett, hogy az efnöki értekezleten dr. Cerkez, a bukaresti kamara elnöke, aki talán egyedül adhatott volna a tervezet benyújtásáról, s annak indokairól felvilágosítást, nem jelent meg. A bukaresti kamara részéről az értekezleten ugyanis csak Starcovici főtitkár jelent meg, aki azonban a benyújtott tervezet ügyében a szükséges felvilágosítást megadni nem tudta. Szerinte különben a javaslatot, amelyet egyes körök mint az összkamarák tervezetét igyekeztek feltüntetni, Cerkez, mint a legfelsőbb gazdasági bizottság tagja készítette el és nyújtotta be. Erélyes tiltakozások és heves viták

után az értekezlet végre Georgescunak, a konstancai kamara elnökének javaslatára abban állapodott meg, hogy kérni fogja a miniszteriumot, hogy Cerkez előterjesztett tervezete küldessék meg betekintésre és javaslatételre valamennyi kamarának. A kamarák ennek megtörténte után fognak aztán dönteni azokról az intézkedésekről, melyeknek megtételét az ügyben szükségeseknek fognak látni.

Kedden a párisi nemzetközi kereskedelmi- és iparkamara romániai tagozatának, illetőleg e tagozat reprezentánsának, a »Comité national«-nak volt értekezlete, amelyen báró Bedeusnek naptárjavaslata került tárgyalásra. Tudvalevő, hogy a Népszövetség tervbe vette a naptárreformot is s a jelenleg érvényben levő Gergely-féle és más kalendáriumok helyett oly új naptárt akar megalkotni, s a világ összes népeinél bevezetni, mely a csillagászati évnél a kamatszámításra, s a gazdasági érdekekre alkalmasabb beosztáson alapszik. E naptár megalkotásával fog foglalkozni a párisi nemzetközi kereskedelmi kamara és isze alatt a jövő év elején összeülő nemzetközi kereskedelmi kamarai konferencia. Az erdélyi Bedeus báró ezelőtt két évvel elkészített tervezetét a most megtartott bukaresti értekezlet beküldte a párisi nemzetközi kereskedelmi kamarának. A kamara romániai bizottsága titkáranak előterjesztésére pedig elhatározták, hogy a nemzetközi kapcsolatok megszilárdítására és kiépítésére szükséges központi irodát fel fogják állítani.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, november 12.

A világpiacon az angol font és a hozzákapcsolt magyar korona szilárd irányzatában stagnálás állott be, míg a nyugati valuták némileg javultak.

A belföldi piacon ma reggel 35.60 lejes svájci frank alapnak megfelelő árfolyamon és bizakodó hangulattal indul a piac. A keresleti kedv azonban hiányzik, a várakozást bizonytalanság, majd lanyhuló hangulat váltja fel. A lanyhulás lassanként fokozódik, úgy, hogy az árfolyamok legyöngülnek 35.30-as alapra. A külföldi gyenge lej jegyzések azonban az irányzatot megválthatják s az árfolyamok fokozatosan erősödnek.

Estére egy svájci frank 36.65, egy angol font 855, egy dollár 184, egy olasz líra 8.05, egy francia frank 9.85, egy csehszlovák korona 5.52, egy lejért 385 osztrák, illetőleg 425 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárastól való eltérések.) Zárás: egy dollár 519 és fél (fél), egy angol font 23.98 (—2), száz francia frank 27.50 (f10), száz olasz líra 22.45 (f2 és fél), száz cseh korona 15.45 (f2 és fél), száz dinár 7.47 (—3), száz leva 3.66, száz lej 2.85 (—5), tízezer magyar korona 0.69 és egyenved (—egynyelcad), tízezer osztrák korona 0.7310, száz járadékmárka 123 és fél.

(—) Megalakították az erdélyi hadikárel becsőli bizottságokat. Foglalkoztunk már az erdélyi hadikárel kiküldetésének kérdésével s jeleztük, hogy a kárbejelentések felülvizsgálását az e célra alakítandó bizottságok fogják elvégezni. E bizottságok tagjait most kinevezték. A legfelső bizottság elnökéül Micsa kolozsvári táblai elnököt, tagjaiul Muresanu kolozsvári prefektust és Simonescu kolozsvári pénzügyi főigazgatót nevezték ki. A Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Temesváron és Nagyváradon működő első fokú bizottságok az ottani táblai elnökök, illetőleg bíráiból, az illető vármegyék prefektusaiból, valamint pénzügyigazgatóiból alakulnak. A bizottságok mellett fizetési titkárok fognak működni, kik rendes fizetést huznak, míg a bizottsági tagok napi 250 lej rapidíjat. E költségeket az erdélyi hadikárosultak felszólítására megállapított 20 millió lejből fedezik.

(—) Öt lej a vámilletéke a csont és szaru árúknak. A vámvezérigazgatóság elrendelte, hogy az ezüst és aranykardon diszek, melyek két fakoporsóra alkalmaznak, a papírdisz-

szel veendő azonosoknak s ennél fogva egy öntetűen kell elvámolni, tehát kilogrammonként 1 lej. Egyben azt is elrendelte, hogy a galánt és ebonit, valamint a csont és szaru készítmények a celluloiddal azonosan kezelendők, a vámilleték fejében tehát kg-rént 5 lej szedendő.

(—) Az autómobilok szállítási tarifája. Az államvasutak vezérigazgatósága rendeletet adott ki, hogy a hó 15-étől kezdve a gyors árúként és alkotórészeire szétszedett autómobilok szállítási díjait a gyorsárú tarifája szerint kell számítani.

(—) A nagykorúsi kiállítás. Érdekes és jelentős mezőgazdasági termelés eredményéről számolt be a nagykorúsi mezőgazdasági kiállítás. A kiállítás fő jellemzőjét a nagykorúsi és a közvetlenül hozzátartozó vidék gazdái, az ottani talajnak megfelelő, nemesebb vetőmag kitermelési próbálkozása adta meg. Főleg a gabonaneműek, az uborka és retek, meg a tengeri termelés terén érték el szép sikert. A legszebb eredményeket nemesebb buzavetőmaggal az Inácsi Farkas László és Ferenc-féle 1700 holdas birtok produkálta. A Vimar Bleu nevű nemes buzafaj egyetlen magjáról 92—92 kalászt arattak — ez megfelelő holdanként 4000 kg. termésnek. Természetes, hogy a buzabokrokot kapálták. A másik szép eredményt K. Kiss Ádám érte el, aki a mezőgazdasági II. díjat nyerte. Olyan idei őszi árpát vetett, amely már kalászba szökött és ha az időjárás nem változik, úgy októberben aratni lehet. Ez — már ez évben a második aratás lenne. Berki István kiállított uborkái holdanként 100 q termést adtak, ez az uborka konzerválásra igen alkalmas. Hogy a nagykorúsi uborka konzerválási (ecetes uborka) eljárás mennyire megbízható, ennek is volt bizonyítéka. Huszár József olyan ecetbe elrakott uborkát állított ki, amelyet az üveg felírása szerint még ezelőtt 35 évvel, 1889-ben készített. Torma Jánosné, — Inácsi Farkas-féle birtok bőtermésű hosszú csövű tengerit állított ki. A csúnya igen vékony. Benke Antal pedig egyszáron ülő négy csövű nemesebb tengerit állított ki. A tengeriszár magassága 3 és fél méter. Juhász József által termelt tengeri je pedig kb. 8 cm. vastag, csúskája azonban alig haladja túl az 1 centimétert. Hegedüs Dezső óriási fekete kiváló ízű retekéből másfél holdon 4000 kg.-ot termelt. Inácsi Farkas-féle birtokon termelt hét darab tök, egyenként 50, 57, 58, 60, 68 és 77 kg. súlyú.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

A NAGYON SZÉP FÉRFI

Jeanne Marni regénye

Franciából fordította: Halász Gyula

21

Végre nagynehezen a Demours-ucca 160 számú házban találtam megfelelő lakást. Azonban, mielőtt foglalót adtam volna, érdeklődtem, hogy kik laknak a házban.

— Nagyon jó lakók! Kiáltott fel a házmesterné. Az első emeleten Delorme asszony, aki a pénze kamataiból él; a másodikon egy spanyol márk, akinek a fia a követségen van; a negyediken egy építész, az ötödiken egy család, melynek öt leánya közül három már férjhez menendő. Most már tudja asszonyom. Különben sem az uram, sem én akikben a háztulajdonosnak teljes a bizalma, nem tűnünk meg semmi tisztességtelen dolog; nem is szólva arról, amint asszonyom is láthatja, hogy egy olyan lánynak a mamája vagyok, aki azért dolgozik, hogy a konzervatóriumba mehessen.

És valóban, a házmesteri páholyban egy szerény külsejű fiatal leány ült, aki egy mahagoni zongora előtt állva, egy kézzel valami zenedarabot próbálgatott.

Azonban nem az utóbbi okból határoztam el, hogy itt veszek ki lakást, hanem ama nyugalom és tisztaság okából, mely az egész házban uralkodott.

Hamarosan beköltözök, egy nagy áruházban vásárolt butoraimat elrendeztem, cselédek fogadtam és minden intézkedést megtettem, hogy nyugodtan és elfelejtve élhessek.

Szerencsétlenségemre egy reggel, amikor ép a leckeórára mentem, a lépcsőn egy nagyon elegáns asszony jött szembe velem, aki midőn észrevett, meglepetve felkiáltott:

— Silva asszony! Milyen boldog vagyok, hogy viszontláthatom! Nem ismeri rám?

— Dadogtam, nem tudván visszaidézni a nevét ennek a nőnek, akinek arca ismerős volt előttem.

— Nagyon jó barátnője voltam a mamájának, amikor még Tardet báró felesége voltam; az arcképemet ép azelőtt festette le, hogy keleti útjára ment. Férjem meghalt és aztán Delorme urhoz mentem feleségül, de összeférhetetlen természete miatt elváltam tőle. Remélem, szerencsétlenül fog látogatásai; itt lakom az első emeleten.

— Bizonyára, feleltem kelletlenül; valami titkos ösztön arra figyelmeztetett, hogy ne kössék szoros barátságot ezzel a nővel.

— Ott voltam az esküvőjén, folytatta Delorme asszony és hallottam a szakításuk hírért is; de távolról sem mertem volna hinni, hogy az új lakó, Franciane asszony a volt madame Silva. Nem a színpadra készült!

— De igen.

— Nos, akkor rendelkezék velem. Nagyon befolyásos barátaim vannak, akik önnek nagy szolgálatot tehetnek. En magam is, aki rajongok a zenéért, több művésszel a legjobb barátságban vagyok és boldog lennék, ha önt bemutathatnám nekik. De mint-ha feltartom, asszonyom, bocsásson meg és látogasson meg mielőbb, különben, ha nem jön, majd én kopogtatok be legközelebb.

Ez a találkozás gondolkodóba ejtett. Nem tudtam megmagyarázni magamnak, mikép ébresztettem fel ekkora rokonszenvet ebben a nőben, akinek a hangja és magatartása csak félig-meddig esett jól. Körülbelül ötven éves lehetett, de alig látszott negyvennek; enyhén, majdnem gyermekiesen szőke volt, kissé erős hanggal, szelíd szemekkel, nevető szájjal, gömbölyű alakkal. Mindazáltal volt a tekintetében valami nyugtalanító, a szeme kékségében valami mesterkelt bágyadtság.

Elhatároztam, hogy óvatos leszek vele szemben, s olyan hidegen fogadom, hogy elmegy a kedve gyakran meglátogatni; de igérete ellenére nem jött és több hét múlt el, amíg viszontláttam.

Ebben az időben derekasan dolgoztam: korán keltem, ezerszer is elmondtam ugyanazt a tirádát, amit a kis cselédem nagy áhítattal hallgatott. Kövér falusi leány volt, napbarnította arccal. Roppant kezei nem tudtak egy üveget sem megfogni anélkül, hogy össze ne törték volna; de dolgos, tisztá, becsületes és kisigényű volt. Reggel, mielőtt takarított, engem hallgatott; de félénkségem olyan nagy volt, hogy még ennek a leánynak a jelenléte is bántott, zavart.

(Folyt. köv.)

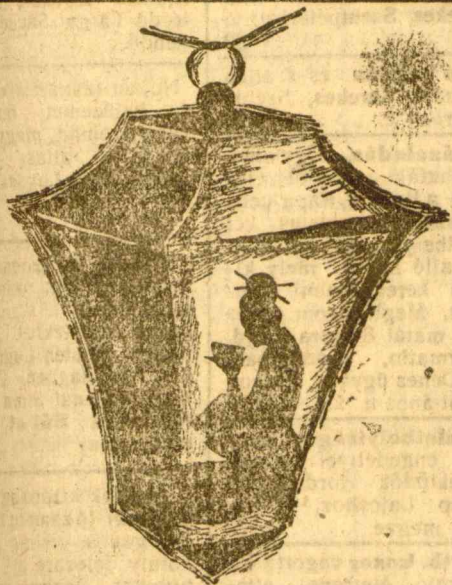
Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája

MEGJELENT!

AZ ÉN NAPTÁRAM

Szerkeszti: BENEDEK ELEK.

Kapható minden könyvkereskedésben és jobb vegyeskereskedésben. — **Viszonteladók**nak nagy árkedezmény! Prospektust kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: **Égető-nyomda, Baraolt-Barót, Judeful Treiscaune** — Főlerakat Brassó és vidéke részére szíveségből Győrbíró Sándor ref. kántor Brassó, Kőbánya-u. 2.

Meinl-féle
legfinomabb
teakeverékek
Fiók: Weisz-Mihály-u. 11. szám

Nagy raktár

(Austria) zománczott bádóg- és (Pilsen) vasedény, horgonyzott fazek, csőbőr és lötfató veder, husvágó gép, vasaló, evőeszköz, konyha- és zsebkések, husvillák, kávé-, mandula- és fűszerdarálók, porcellán, kőedény, üveg, mécs, kézi viharlámpák és többféle háztartási cikkek a legolcsóbb napi áron kaphatók 2113

I. A. ELLENBOGEN
IMPORT-EXPORT
BRASSÓ,

VILSŐ VILLA-ÚCSA 2/a. LÓPIAC 32 SZÁM.
Telefon 88 és 53. Sürgőnycim I S E X Brassó.

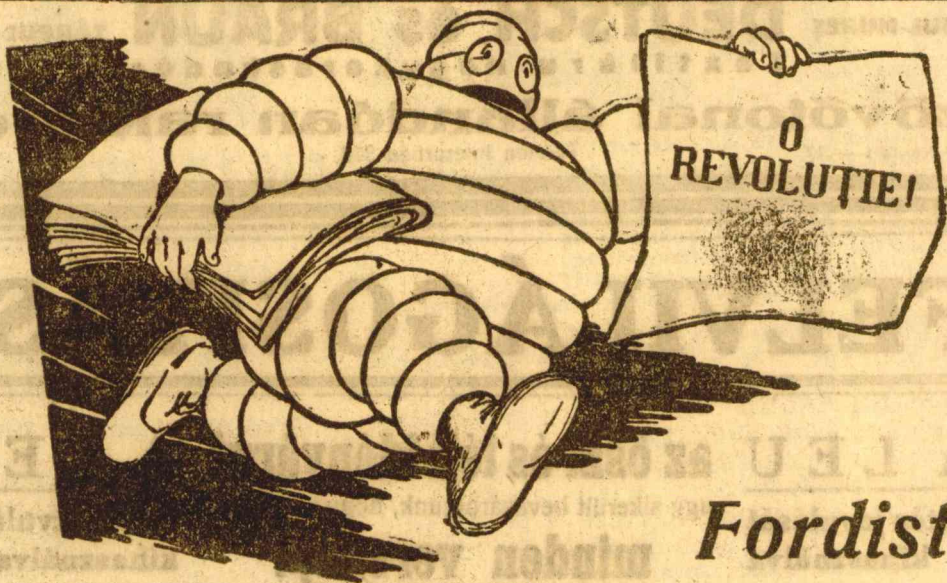
Keresünk kölcsön egy

szalmaprést

gőzerő meghajtásra, továbbá vennék egy db. jól belovagolt 7-8 éves hibatlan

hátaslovat

Ajánlatokat kérünk Kacsóhádi gazdaság Vulcani. (Jud. Torontál.) 6582

Fordisták!

A MICHELIN

31 x 4.40 "CABLÉ-CONFORT"

pneumatik az alacsony légnyomású köpenyek összes előnyeit nyújtja anélkül, hogy az autó kerekein bármily változtatás is szükséges volna.

Oriási kényelem,

a vezetés többé nem fárasztó.

Kevesebb javítás,

a kocsi tovább tart.

Nagyobb átlagos sebesség,

a "Confort" még a legrosszabb utakon is óránként cca 15 km.-rel növeli a kocsi sebességét.

50 lejjel fizet érte kevesebbet, mint a közönséges 30x3 $\frac{1}{2}$ Cabléért s mégis jobb szolgálatot nyújt.

CONFORT 31x4.40

Köpeny:

Lei 3.100

Tömlő: 410 L.

10%-os adóval együtt

KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA:

ASSZONY ÁTKA
— **AZ ASSZONY**

Csak asszony értheti meg úgy az asszonyi lelket, csak asszony ismerheti úgy a szerelem és a gyűlölet végtelen hullámzásait és csak igazi művész keze alól kerülhet ki minden olyan remekbe faragva, mint ahogy mindez sikerült a kitűnő széki íróasszonynak ebben a regényben.

Ara 80 lej. Kapható mindenütt.

Kiadta: Brassói Lapok könyvosztálya, Brassóban.

KELLERMANN:

Schwedenklee utolsó szerelme

AZ ALAGUT világhírű szerzőjének legújabb regénye magyar fordításban. — Egy sokat átélt 45 év körüli férfi utolsó, viharos fellobbanása az elbeszéléséről kires Kellermann nagy-szerű előadásában.

Ara 45— lej.

Kapható mindenütt.

Kiadta: BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA BRASSÓBAN

Soci György posztó-áruházában, Brassó

rövid ideig tartó nagy szövet-eladás. 20.000 m. szövet kerül eddig nem létezett áron eladásra.

Kapu-u. 27. sz. alatti áruházban

A Weisz Mihály-u. 18. sz. üzletben

15.000 méter szövet-áru**5000 méter szövet-maradék**

30%-al olcsóbban mint bárhol áll a vásárlóközönség rendelkezésére.

beszerzési áron alul lesz eladva.

Ezen hallatlan olcsó árak csak rövid ideig érvényesek!

TÁRGUL-MUREŞ **DEUTSCH és BRAUN** TÁRGUL-MUREŞ
Textiláru nagykereskedés
Szövőtonal állandóan raktáron.
„Rador” No. 2201 — 757 Telefon interurban 273.

FELVILÁGOSÍTÁS!

A L E U az őszi és téli idényárut **A L E U**
tartós javulását egy sikertült bevásárolnunk, hogy vevőinket **A L E U**
kihasználva **minden versenyt**
kizáró olcsó
árakon
szolgálhatjuk
ki.
*

Párisi legújabb modellek után **saját bécsi műhelyünkben** készült cikkeinkkel ezuttal is igazolni fogjuk, hogy nemcsak **divat tekintetében vezetünk**, hanem **kizárólag legjobb anyagok feldolgozásával és elsőrangú kivittel** a **legkényesebb igényeknek is megfelelünk**

Bélelt női kabátok gyapjuszövetből	Lei 1800	és feljebb
Plüsskabátok végig bélelve	4000	
Női kabátok szőrmével	3800	
Női ruhák gyapjuszövetből	1800	
Aljak tiszta gyapjuszövetből	700	

Ezenkívül nagy választék **szőrmekabátokban, kosztümökben, blazokban és gyermekruhákban**

Szolid árak! Olcsó árak! Cégünk renoméjának mindenkorai pillérei

Fenyvesi és Sámuel

Nagyrománia legnagyobb női konfekció áruháza BRASSO, LENSOR 31—33.

Csak

PHILIPS ARGENTA

villanykörtét

kérjen, a hollandiai

PHILIPS

gyár szenzációs találmányát.

ALKALMI VÉTEL!

A lei mostani kedvező állása folytán ajánljuk itteni raktárunkról a következő autókat:

egy 6 hengeres,	45 HP. OAKLAND nyitott karosszériájú
egy 4	30 HP. DELAGE
egy 4	40 HP. nyitott kocsi és
egy 4	50 HP. RABA nyitott

autót

Mindegyik legmodernebb felszereléssel, önindító készülékkel, stb. ellátva.

„ECONOMIA” KERESKEDELMI és IPARI R.-T. Oradea-Mare
Piața Mihai Viteazul No. 1.
Telefon 8—58.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 3 lei. — Postagabb betűvel 6 lei. — Állást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 30 w.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizton nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdőírókódásokat válaszolunk.

Egy butorozott szoba fiatal embereknek vagy leányoknak kiadó. Cím Kerekes, Szentpéteri-ut 2. 6580

Jó ellátás és szállás kapható. Kerekes, Szentpéteri-ut 2. 6579

Házoladás. Ugyfelem meghatalmazásából eladom a Braşov, Kapu-ucca 34 számú emeletes két üzemhelyiségből, lakásokból álló házat, mely kiváló kereskedelmi centrum. Megbizásom egyelőre mártól 8 napra terjed. Informatio, Irodámban. Dr. Dénes ügyvéd, Braşov Szentjános-u. 27. 6578

Üzemhelyiség mindenféle engedéllyel kiadó. Érdeklődők forduljanak Fülöp Lajoshoz, Ditró, Csik megye. 6576

Orth. kóser vágott liha kapható Metropol étteremben. 6571

Ügyvédjelöltet román nyelvtudással keres Molnár Dénes kézdívasárhelyi ügyvéd azonnali belépésre. 6577

Laboránsi állásra keres helybeli vegyi gyár fiatal embert néhány középiskolai végzettséggel. Cím 6578 szám alatt a kiadóhivatalban.

Fajtiszta Emdeni luda- kar keresek megvételre. Ajánlat Kovács, hírlap-iroda Tárgul-Săuceş küldendő. 6561

Nőtlen fásztisztelető kúria és belüzemet önállóan vezet, román, magyar a zonnalra állást keres. Ajánlatokat Lovász, Satu Mare, Petru Rareş 24 kéri. 6562

Eladó és azonnal átvethető 85 kth. szántóföld gazdasági felszereléssel tanyá épületekkel az országút mentén Lugostól 7 km. távolságban. Cím a tulajdonosnál Sima Aurel főszemléző Bál nt, Krasó Szőrény m. 6561

Ajánlok kizárólag híres diószegi jó zamatú 10—12 malgános rizling muskotály delevare új- és borokat legutányosabb áron. Rézműves Salamon Kereskedelmi ügyvédség Diosig. 6561

„Néhány fiatal, bányaiskolát végzett, manul tudó aknász azonnali belépésre alkalmazni nyer az „Urikány-Zalvölgyi” köszénbánya r. Lupeni-i bányaszatánál, ahová a pályázatok küldendők. 6561

TUZIFA hasábos és felvágott KOKS DARABOS SZÉNA KAPHATO

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29

2054

Telefon 286-os

Olcsó olvasnivaló!

Csak 12 lej a

„Népszerű Regények” egy-egy száma!!

Mindenik egy teljes regényt tartalmaz a legjobb írók tollából.

Eddig megjelentek:

1. sz. Szini Gyula:

A bűbájos.

2. sz. Lakatos László:

Egy válópár története.

3. sz. Csermely Gyula:

Negyvenegy és tizenkilenc.

4. sz. Pásztor Árpád:

És végzetét senkisésem kerülheti el.

5. sz. Forró Pál:

Halkuló vágyak.

6. sz. Altay Margit:

Célnál.

7. sz. Jávör Béla:

Három leány.

Egyes szám ára 12 lej. — A hét szám együtt, portóköltséggel összesen 80 lej. Postán megrendelhető a BRASSÓI LAPOK könyvosztályától.